

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 194 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VII, No. 40, October 24, 1925

Ճիւտ 7, Նո 40, Հոկտեմբեր 24, 1925

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՔԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԻՆ ՄԱԳՍԷՏԻ

Կէչէն կիւն Բահնիւմատա պիր նազլիյէթ
 Եազըլմըչ իտի:— Երեւանտա պիր առէմ պագ-
 զալ տիւքքեանընտան պիր շէյ սաթուն ալըր վէ
 պագզալ անը պիր քեաղըտա սարւալ քէնտինէ
 վէրիւր: Ատէմ էվէ կէլտիյինտէ քեաղըտը աշար
 վէ կէօրիւր քի պիր քիթապըն պիր Եափրաղը
 տըր: Անը օգուր վէ Եազըլանտան փէք միւթէէ-
 սիր օլուպ անըն տիկէր փարչալարընը պուլմագ
 իչիւն պագզալըն նէզտինէ կիտէր, պագզալտան
 քիթապը ալըպ էվէ կէթիւրիւր: օ՛ պիր Աշխար-
 հաբար Աւետարան իտի: Օնու օգուլարագ պիւս
 պիւթիւն ֆարգըլը վէ Եէնի պիր առէմ օլուր վէ
 օ կիւնտէն պաշլալարագ գօնշուլարընա Քրիս-
 տոսը վազ էտէն պիր միւպէշշիր օլուր: Պու ա-
 տէմ նէ օլ քիթապըն միւլհէմ օլտուղունը պի-
 լիւ իտի, նէ անըն գըսմլարընը պիւրիպիւրէրի
 իլէ նէ տէ անտէքի թարիֆլէրի իւմի քէշֆի-
 յաթլէ մուգայէսէ էթմիշ իտի: Օ քէնտինին
 նազարընտա պագզալ տիւքքանընա աթըլմըչ
 առի պիր քեաղըտ վէ իչինտէքի պիւլմէտիյի
 պիր առէմին Եազտըլը պիր թահրիրաթ իտի.
 Լաքին անը օգուլուննա անտէ քէնտի ըուհընըն
 ալինէսինի կէօրտիւ. վէ օ՛ գալպինին էն տէ-
 ըին վէ էն նազիք հիսսիյաթընա տօգուհտու:
 Քէնտինի Եիւքսէք պիր ալէմէ չըգարտը, վէ
 պիր ազտան քէնտինէ էյի առէմ օլմանըն թա-
 ըիդինի կէօսթէրտի. վէ առէմ օրատա քէնտի
 Ալլահընը պուլուպ նուրա նաիլ օլտու: Օ գէ-
 ման պիւլտի քի պու քիթապ Ալլահըն քէլամը

տըր վէ օրտա գահիր օլան գաթ քէնտինին Խէ-
 լասքեարը տըր:

Պիզ Քիթ. Մուգատտէս Ալլահըն քէլամը
 տըր տէյու ինանտըղըմը իչիւն օրտա Ալլահը
 կէօրմէյիզ. անճագ օրտա Ալլահը կէօրտիւյիւ-
 միւզ վէ անըն Փիքրինի անլատըղըմը իչիւն օ
 Ալլահըն քէլամը տըր:

Միւսիւլմանլար Գուրանը՝ պիզիմ Քիթապ
 ը Մուգատտէս հազգընտա տիւշիւնտիւյիւ-
 միւզտէն տահա գուլվէթլի պիր մանատա իւ-
 համ տըր տէյու ինանըրլար: Անը ճէպրաիլ մէ-
 լէք հարֆիյէն վէ տօղըրտան Մուհամմէտէ
 թէսլիմ էթմիշ վէ անըն ասլնամէսի սէմատա
 մահֆուզ տըր վէ պուհըն հէր քէլմէսինին
 Եիւզլէրճէ տէրին մանասը վար տըր տէյու ի-
 նանըրլար: Պուհըն իչիւն անտէ Ալլահը վէ ա-
 նըն քեամիլ իրատէթինի կէօրտիւյիւրը տէյու
 էմին տիրլէր: Լաքին անտէ կէօրտիւքէրի Ալ-
 լահ վէ օնտա քէնտիլէրէ թէսլիզ օլունան էմը-
 լէր քէնտիլէրի Եիւքսէթմէտիյի իչիւն օլ ճիւմ-
 լէ իմանլարը հէր նէ գատար տա ճիւտի օլտա,
 Գուրանը Ալլահըն քէլամը Եափամագ: Լաքին
 Քիթապ ը Մուգատտէսի էվլէլճէ հիշ կէօրմէ-
 միշ օլտագ վէ պիր կիւն օնու պիր քիւթիւպ-
 իանէտէ ըասթ կէլիպ տէ ալըպ օգուսագ, պաշ-
 գա քիթապլարտան պիւրիսի տէյու օգուսագ,
 օնտա կէօրտիւյիւմիւզ առէմլիք, օնտա պուլ-
 տուղումուզ Ալլահ, օնտա առէմ օլմագ իչիւն
 պիզէ կէօսթէրիլէն թարիզ պիզի օ գատար
 ճէլպ էտէճէք իտի քի, պիւլա թէրէտտիւտ օնա
 Ալլահըն հազիգի իլհամը տէյէճէք իտիք: Ան-
 տէ անլամատըղըմը ճիւլէթլէր պուլունսա
 հաթթա պազը դուսուրլու նօգթալար կէօրսէք
 պիւլ օ շէյլէր անըն գըյմէթի վէ գուլվէթի

հազդընտա էֆքեարըմըդա տոգունմայաճադ իտի:

Շաղիրտլէր Յիսուսա կէլտիքլէրինտէ օնու տիկէր Եէհուտի Բապպիլէրի կիպի պիր Բապպի տէյու պիտիլէր: Սէնէլէր իլէ անըն իլէ էնիպ դալգտըլար: Պազէն անճադ անըն վէրտիլի շիֆալար, կէօսթէրտիլի գուվլէթ անլէրին նազար և տիգաթընը ճէլպ էյլէտի: Ֆուրթուհա տա անը դայտըլ գանն էթտիլէր: Սամարիա քէօյիւնտէ անը միւնթագիւմ պէլլէտիլէր, լաքին եաւաչ եաւաչ օնտա եէնի եէնի շէյլէր կէօրտիլէր վէ նիհայէթ անլէրին էն զիյատէ չիւպհէ էտէնի Թուվմաս, անըն ալաղընա տիւչիւպ «Բապպըմ վէ Ալլահըմ» տէյու անա սէճտէ էյլէտի:

Քիթ. Մուգատտէս հազդընտա Ֆիքրիմիդէ պիր չօգ սիւալլար կէլէպիլի. — Պունլարը եազանլարըն ահվալ և բուհիյէսի, անլէրին մալիւմաթ մէնպալարը, զիքր օլունան վազըլարտան հէր պիրինին Թարիիտի տէլիլէրի վէ սայրիէ: Լաքին պու քիթապըն դըյմէթի պիդէ ատէմի եանի հազիդի ատէմին նէ օլտըղընը վէ նէ օլմագ կէրէք օլտուղընը կէօսթէրմէսինտէ վէ Ալլահը եանի Ֆիլօսօֆըդ Ալլահընը տէյիլ տէ պիդիմ իլէ Թէմաստա օլան Ալլահը քէշֆ ու պէյան էթմէսինտէ վէ պիդիմ հազիդի ատէմ օլմաղըղըմըղըն Թարիդինի պիդէ պիլտիրմէսինտէ պուլուր և: Շու հալտա Քիթ. Մուգատտէսին իլհամ մէսէյէսի խայալի վէ սըրֆ ագիլ պիր մէսէյէ տէյիլ անճադ ամէլի պիր մէսէյէ տիր: Պիդիմ էյի ատէմլէր օլմագ իչիւն չապալատըղըմըղ վաղթտա օ պիդէ եօլ կէօսթէրէպիլիմ մի: Հայաթտա էթրաֆըմըղը գուլմէթ սարտըղընտա օնտան նուր ալապիլիմ մի իդ: Սալթ պիդ տէյիլ, հաթթա պիլթիւն պէշէրիյէթին շու շաչըն էյամընտա անա լաղըմ կէլէն տէլալէթի վէրէպիլիմ մի: Քիթ. Մուգատտէսին մէհէք Թաչըսը պու տըր:

Պախուսուս պիդիմ շու տիւշիւն վէ մէֆթուր հալիմիդտէ պիդէ ագատմիք եանի իլմի իլահի մէքթէպլէրինտէ ֆէյլէսօֆլարըն պօշ վազթլարընը սարֆ էտիպ մէրազլարընը տօյուրաճադ միւճատէլէրի լազըմ տէյիլ, անճադ ամէլի գուվլէթ վէրէճէք հազիդաթլար լազըմ: Օլ պիր ինճէ մէսէլէլէրտէն գօրպարըղ վէ սաղընըղըղ տէմէք իսթէմէյիդ: Լազըմ կէլսէ օնլարը տա միւթալէա էտէպիլիլիդ. Քիթ. Մուգատտէս էօյլէ ֆէլսէֆի վէ իլմի Թէհարրի-

լէրին դափուսունը դափամագ: Անճադ պու կիւն պիդէ լազըմ օլան ամէլի տիմ տիր:

Մուհաճէրաթ էսնասընտա չէօլլէրտէ վէ չատըրլար ալթընտա միւզայագա չէքէնլէր Մէհամիր քիթապընտան գուվլէթ ալտըլա՞ր մը: Անլէրի եազանլար հազդընտա իլմ ի իլահի մուալլիմլէրինին միւպահէսէլէրի պիդէ լազըմ տէյիլ: Օլ մէգմուրլար պիդիմ բուհուսուգտա իճապէթ էտէն Թէլլէր պուլտուլա՞ր մը: «է՛յ ճիւմլէ եօրդուն վէ եիւքիլէլէր պանա կէլինիդ», տէյէնին սէտասը եօրդունլարա բահաթ վէրտիմ մի: Գեթսէմանինին, «Իրատէթին օլուն» տուասը վէ խաչըն, «Անլէրէ աֆի էյլէ», քէճասը, պու կիւնիւն Գէթսէմանիսինտէ էլէմ չէքէնլէրի վէ Գոզգոթասընտա խաչա կէրիլէնլէրի հայաթըն տահա եիւքսէք մէնդիլլէրինէ գալտըրտըմը: Հալա պու կիւն Քիթ. Մուգատտէսին կէրէք բահաթ եէր պուլանլարըմըղա կէրէք էլան սէրսէրի տօլաչանլարըմըղա վէրէճէք փէյղամը վա՞ր մը: Ասլ սիւալ պու տըր:

Պիդ տէյօրըղ վար տըր: Վէ իլալէթէն տէրիդ քի տիկէր պիր չօգ սիւալլարըմըղ վարըստա, վէ անլէր իչիւն զաննըմըղճա գանաաթպախշ վէ մագուլ ճէվալարըմըղ վարըստ տա, պու կիւն պիդ Քիթ. Մուգատտէսին ամէլի հայաթընա միւհթաճ և: Մուսէսին, Եսայինին, Երեմիանըն, Մաղաքիանըն պասարընա, Յովհաննէսին, Պօղոսըն, Յակոբոսըն չէհատէթինէ, Քրիստոսըն ատէմիլինէ վէ Ալլահըղընա միւհթաճը: Պունլարը իհմալ էթմէք իչիմիդէ կէլմէդ:

Պաղըլար տէյօրլար. — «Քիթ. Մուգատտէստէ ինսանի ունսուր վար տըր տէմէտէն իսէ, Քիթապա հիչ ինանմամագ տահա էյի տիր»: «էյէր Քիթ. Մուգատտէս իլքինտէն սօնունա գատար միւլհէմ տէյիլ իսէ, պաչգա քիթապլարտան ֆարգը եօգ տըր»: «էկէր պալըղըն Յովնանը հազիդաթէն եութտըղընը գապուլ էթմէյէճէք իսէք պաչգա հիչ պիր միւհթիլէյէ ինանմագ լազըմ կէլմէդ:» «էփօլիւշընա ինանան նէ Քիթապա, նէ Ալլահա ինանմագ:» Պու կիպի հիւքմլէր վազթուղ վէ էսասըղ տըրլար: Ասլ սիւալլար շունլար տըր: Հէր հանկի պիր ատէմ եա տին Քրիստոստա կէօրիւլէն ատէմիլքտէն վէ օնտա միւնքէշիֆ օլան Ալլահտան տահա եիւքսէք պիր Քիքր պիդէ վէրէպիլիմ մի: Քիթ. Մուգատտէստէ կէօսթէրիլէն իսէլաս եօլունտան միւքէմմէլ պիր եօլ

կէօսթէրէպիլի^ր մի: Գիթ. Մուգատտէսին կէօսթէրտիլի թարիզի սընայըպ տա պօշա չը-
գան օլմո^ււ ժը: Պու կիւն անը իհմալ էթմէք
իշիմիդէ էլ վէրի^ր մի: Պու սիւալլարըն ապ
ճէվապընը պուլմաղա ճիտտէն չալըչալըմ:

Գիթ. Մուգատտէսէ տաիր տիկէր մէսէլէ-
լէր հագգընտա պիրի պիրիմիդէ միւսատտէլի
պուլունալըմ. լաքին Գիթապըմըղը էլիմիդէ
ալարադ անտէքի իլհամա վազըֆ օլմաղա,
անտէքի հայաթը եաչամաղա, անտէքի իւմիտէ
վէ անտէքի մուհապպէթէ մալիք օլարադ միւ-
ղայաղալարա թէհամմիւլ էթմէյէ վէ վազիֆէ-
լէրիմիդի իճրա էթմէյէ սայ էտէլիմ Օ զէման
Գիթ. Մուգատտէս պիզիմ իշիւն տիրի պիր քի-
թապ օլուր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՐՈՒՀԱՆԻ ՄԻԻԹԱԼԷԱԼԱՐ

Մուհարէպէ Էսնասընտա Պէլճիգատա պիր
աղչամ պաղը չօճուղար պիր քէօյիւն էօնիւն-
տէ օյնայօրլար իտի: Օլ քէօյ պիրաղ վազթ
էվէլէ Ալմանլարըն կիւլլէլէրի իլէ սայքի խա-
րապ օլմուլ իտի: Պիր տէ քէօյ քիլիսէսինին
չանը չալընըպ՝ հէր քէսի իպատէթէ տալէթ
էյլէտի: Չօճուղար ատէթլէրի իւզրէ եաղըն-
տա պուլունան պիր խաչ էօնիւնտէ տիզ իւզէ-
րինէ կէլիպ Րապպանի տուայը սէօյլէմէյէ
պաշլատըլար: Տուայը տէվամ էտէրքէն «Մուչ-
լարմըղը պիզէ պաղըչալ», իպարէսինէ կէլ-
տիլէլէրինտէ, «նիճէ քի պիզ տախի...» տէ-
մէզտէն հէվսի տէ տուրտուլար, զիրա քէօյլէ-
րինի խարապ էթմիշ օլան Ալմանլարա աֆվ է-
տէմէյօրլար իտի: Պիր իքի տազիդէ գատար
սիւքիւթ տուրտուգտան սօնրա գուվվէթլի պիր
սէտա արգալարընտան, «նիճէքի պիզ տախի
պիզ սուչուլ օլանլարա պաղըչլարըղ», տէյիպ
չօճուղարա տուայը թէքմիլ էթտիրտի: Չօ-
ճուղար «Ամին» տէտիրքտէն սօնրա տէօնիւպ
պաղտըլար քի արգալարընտա քէնտիլէրի գը-
լաղուղլայան գաթ՝ «էյի Ալպէրթ» իսմիլլէ
մալիւմ օլան գըրալլարը իտի: Սահիհ տէյի^ր մի
տիր քի նիչէ տէֆա պիզիմ պաշլայըպ տա պի-
թիրէմէտիյիմիզ տուալարը արգամըզտան պի-
րի պիզէ եարտըմ էտէրէք անը իթմամ էթտի-

րիր: «Զիրա վաճիպ օլտուղը կիպի նասըլ տուա
էտէճէյիմիզի պիլմէյօրըղ. ամամ ըուհ քէնտի-
սի քէլամլէ պէյան օլունմաղ ահլարլէ պիզիմ ի-
շիւն չէֆաաթ էտէր»:—Րօմ 8.26:

Ճափօնիատա Պուտտալիլէր՝ Գիթիյան-
լարըն Կիրակի մէքթէպի վասըթասըլա կէօր-
տիւլէրի կիւզէլ իշլէրտէն միւթէսիր օլուպ
քէնտիլէր տախի Պուտտալի Կիրակի մէքթէպ-
լէրի աշտըլար: Պու մէքթէպլէրտէ չօճուղարա
րէսմիլլէ տէրս վէրտիլէր, Գիթիյանլարըն
գուլլանտըղը մաղամլարլա Պուտտալի իլահի-
լէր էօյրէթտիլէր, վէ պու իշի օ գատար զայ-
րէթլէ իլէրի կէօթիւրտիլէր քի պու կիւն ճա-
փօնիատա 4175 Կիրակի մէքթէպի, օ մէքթէպ-
լէրտէ 12754 մուալլիմ վէ 575,691 շահիրտ
պուլունուլօր: Պիզիմ միլլէթիմիզ նի^ր չիւն
Կիրակի մէքթէպլէրինտէն իսթիֆատէ էթմէ-
յօր:

Գիթ. Մուգատտէս կէօրիւնիւր ալէմի կէօ-
րիւնմէզին կէօլիէսի սայար, վէ ատի չէյլէրտէ
սէմալինին ալամէթլէրինի կէօրիւր: Ալլահը
պիլմէք իսթէ^րմիսին, ինսանի փէտէրի միւ-
թալէա էյլէ վէ օրատա իլահինին իլհամընը
կէօր: «Սէմալաթտա օլան Փէտէրիմիզ»: Սէ-
մանըն նէ օլտըղընը պիլմէք իսթէ^րմիսին. զէ-
մինի խանէյէ պաղ. Սէմա «Փէտէրին խանէսի
տիր»: Ջայաթըն ատի վէ քիւչիւք սայըլան հալ-
լէրինտէ Ալլահ պիզիմլէ պէրապէր պուլունմաղ
իսթէր. զիրա հայաթ քիւչիւք չէյլէրտէն եա-
փըլըր վէ էկէր Ալլահ անլէրտէ հաղըր պուլուն-
մաղսա, պիւթիւն հայաթըմըզտա հաղըր տէյիլ
տիր տէմէք օլուր:

Չէգօսլօվաղիա հիւքիւմէթի մէքթէպլէրտէ
տինի թէտրիսաթըն Գաթօլիք փափաղար էլիյ-
լէ վէրիլմէսինէ մուխալիֆ պուլունտուղը, վէ
մանասթըրլարըն վազֆլարընը գապթ էթտիյի
իշիւն Վատիկան իլէ արալարը պօզուլմուլ տըր
վէ մարուֆ Միւսլիհ Հուսըն սէնէ պաշը միւ-
նասէպէթիլլէ իճրա օլունան զիյնէթլէրէ ըէիս
իլէ պաշ վէքիլ տախի իշթիրաք էթտիյի իշիւն
փափա հաղըթլէրի քէնտի վէքիլինի Չէգօսլօ-
վաղիանըն փայթախթը օլան Փրակտան կէրի
չաղըրմըլ տըր: Հուսըն էյամընըն փափասը ա-
նըն ճէսէտինին եաղըլըպ քիւլիւնիւն նէհրէ ա-
թըլմասընը էմը էթմիշ իտի: Լաքին պու վա-
ղըա Հուսըն խաթըրէսինի թարիստէն սիլէմէ-
տի:

Իսթամպուլտա միսիոնէր հէյէթ ի նաշիրէ՝
«Ինթիպահ իլահիլէրի» նամըլլա մարուֆ օլան
իլահի քիթապընըն եէնի պիր թապընը նէշը
էյլէմիշէր տիր: Փրօֆ. Եղիա Ս. Գասուհի
(Պէհէսնիլեան) թէէլիֆ իշինի տէրիւհտէ էթ-
միշ օլուպ անա 88 եէնի իլահիլէր տէրճ էտէ-
րէք վէ պազը պաշգա իլահի քիթապլարընտան
տա ալարագ իլահիլէրին սայըսընը 300է իպ-
լաղ էյլէմիշ տիր: Իլահիլէրին մագամլարը զօ-
նուլմուշ տէյիլ իսէ տէ հէր պիր իլահինին մա-
գամը նէրտէ պուլունաճաղը իշարէթ էտիլմիշ
տիր: Պու քիթապ թրքախօս էհալիմիզ արա-
սընտա վէ թիւրքճէ լիսանտա իպատէթ էյլէյն
ճէմաաթ վէ քիլիսէլէրտէ պէօյիւք պիր իհթի-
յաճը տօլտուրաճագ տըր:

ԹէՇէֆիի վէ ԹէՍէլլի

Չօզլար շատիկեամ օլուր'էէն հէր պար,
Մահգուն, մաղմում իմ պէն, լէյլ ու նիհար,
Զիրա պիթմէյօր, ա'հ, շիթա ի տիլ,
Հալ պու քի կէլմիշ եիմէ խօշ պահար:

Կէօրսէն, քապիաք ույանմըշ արթըգ,
Իրլայօր նազմէ հէր փէրտ ի նաթըգ,
Ամա կէօնիլմէ պիր գըշ մուգարբէր,
Զիչարէ պէնի պըրագմագ ալըգ:

Տիլ ի տէրտմէնտիմ ահլարտան սըզլար,
Էյամ ը դամմտան օլմուշըմ պիգար,
Պու նէ՝ ինսափըգ, նէ՝ հիսսիգ ալէմ,
Գուլագ վէրմէյօր ահրմա գիմհար:

Եէթէր պու գատար չէֆտիյիմ նէֆա,
Եէթէր Եօզլատըն տէֆա պէ տէֆա
Պէնի, էյ միհնէթ, պէնտէն փարիյ կէլ,
Պիր լահգէ պէն տէ սիւրէյիմ սէֆա:

Ահ իլէ կէօֆէ չըգար'էէն րէնամ,
Պիչարէ կէօնիլմ ալըգտը Էննամ,
Զիրա պիր նուր ը խուպ պաշգա ալէմտէն
Գալպիմէ աֆսլէ, գափ օլտու դամմ:

Արթըգ պէն քիլիլի ֆարգըլը ատէմ իմ,
Կէրչէֆ սէֆայլէ կէչէր հէր տէմիմ.
Զիւնֆի ահսըգ օլ աթի ալէմի,
Բուհըմտա հէր կիւն պէն սէյր էտէրիմ:

Տէրտսիգ, դամմըգ օ ալէմ ի ալա,
Պէնիմ իշին տիր, շիւպիէմ Եօգ ալա,
Պիր խիթամ պուլսա շու նէֆաֆեար Էօմր,
Պաշլարըմ օրտա Էօմր ի նէլալա:

ՆԵՐՍԷՍ Ս. ՍԱՐԵԱՆ

Շամ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԱԳԱԼԼԻՑԷԹԼԷՐ

Ճիւմհիւրիյէթ զաղէթասընըն պու նուս-
խտէ տէրճ էթտիյիմիզ պէնտիւնտէ Լօզան
ահտնամէսինտէ կէօյա ազալլիյէթլէրին հուգու
գունը մուհաֆազա իշին եազըլմըշ գըսմլար
հազըլնտա սէօյլէր իքէն պիհազըլն անլէրի
հէր սուրէթլէ քէֆսիւր, հէր քարգտա քաթ-
պիգի գապիլ տէյու թարիֆ էտիյօր: Հազիգա-
թէն թիւրքիտա եաշայան ազալլիյէթլէր ի-
շին թա էվլէլտէն պէրրու վէ շիմտի տախի
էվրօփատա եազըլմըշ եախօտ իմզալանմըշ պիր
թազըմ մուհաֆաթ խալալ օլունամագ: Ճիւմ-
հիւրիյէթին տէտիյի կիպի էվրօփալլար քէն-
տի սիյասի րօլլարընը օյնար իքէն տախմա ա-
զալլիյէթլէր հազըլնտա պիր թազըմ հիւքմ-
սիւզ կէրէքսիզ սէօյլէր եազըլ պինսանի վագի-
ֆէլէրիմի իֆա էթսիֆլէրիմի գանն էտէրէֆ,
եախօտ սախթէ նամուսլուլուգ սաթարագ, չէ-
քէլմիշ տիրլէր: Լաքին պու ազալլիյէթլէր ի-
շին իքի ճիհէթլէ միւհլիք օլմուշ տըր: 1.
Թիւրքլէր օ ահքեամը կէօրիւպ ասապիլէշէրէք
ատալէթլէրին ազալլիյէթլէր իզգէրինէ տէօն-
տէրմիշլէր: Թիւրքճէ գապա թէմսիլտէ տէնիլ-
տիյի կիպի պիր նէվ փալանը տէօյմէք Եօլունու
թուլթմուշլար: 2. Ազալլիյէթլէրտէն պազըլա-
րը օ մուհաֆաթ ահքեամըն էհէմիլիթ վէրիպ
անա իսթինատէն հուգուգ իտտիասընտա պու-
լունմուշ տըրլար: Պու իքի հալ պիրլէշիպ
թիւրքլէրի տահա գիյատէ թահրիք էտէրէք ա-
զալլիյէթլէր իշին միւհլիք օլմուշ տըր:

Պէրլին մուհաֆաթսինին 61ինճի պէնտի
էրմէնիլէրէ հիշ պիր մէնֆաաթ թէէմին էթմէ-
տիքտէն մատա Շարգի Անատօլուտա թիւրքիա
իսլահաք եափաճագ վէ էվրօփա նէգարէթ է-
տէնէֆ կիպի մուզլազ հիւքմսիւզ, վէ Ճիւմհիւ-
րիյէթին եազտըլը կիպի «հէր սուրէթլէ թէֆ-
սիր օլունուր հէր թարգտա թաթպիզ օլունուր»

պիր սէօգ. Շարդի Անատօլուտա Բիւրտլէրի սիւհաճլանտըրըպ էրմէնի գուլմուհու արթըր-մադա վէ սըղըլթըլարը չօղալտըպ պազը մա-հալլէրտէ իսեան չէքլինի ալարազ ազիմ գը-թալլարա սէպէպ օլմասընա գլաղուզլամը տըր: Հալ պու քի այնի էվրօփա տէնիլէն մուղ-լազ պիր վարըզ, գապահաթը եհնէ էրմէնիյէ եիւքլէթմիշ տիր:

Պալզան մուհարէպէսինտէն սօնրա էվլէլ-ճէ Թիւրքիատա տէօքիւլէն պիսուչ գանլարըն քէնտի գաթը վիճտանլարընա ճիւզի օլսուհ թէէսիրինտէն թահրիք օլունարազ եհնէ օ էվ-րօփա պիր իսլահաթ պէլասը պաշըմըզա չըզա-րըպ Հօֆֆ, Վէսթէնէնկ գօմէտիասը իլէ օ վազթըն կէնճ Թիւրք չօվէն հիւքիւմէթինի ա-լէյիմիլէթ թահրիք էյլէտիլէր վէ քէնտի սի-յասէթինի տահա տէրին կէօրէն Ալամանիա օ կէօյա իսլահաթ փրօթէսինէ գարը կէլէրէք, օ վազթըն հիւքիւմէթինին քէնտի գուհաղընա աթըլմասընա սէպէպ օլսու վէ Թիւրքիանըն օլ միւհլիք ճիհան մուհարէպէսինէ կիրմէսի տօ-լայըտան էրմէնի մէսէլէսի տէնիլէն օլ էվրօփա լըյանէթինին նէթիճէսի օլսու:

Թիւրքլէր ազալլիյէթ մէսէլէսինտէն ասա-պիլէշմէթտէ հազգլը տըրլար. հէր միլլէթ մէմ-լէքէթի տէրուհինտէ պիր իւնսիւրիւն ումուրը-նա խարիճտէն պաշգալարընըն միւտաիւլէսինէ րազի օլմազ: Լաքին խաթալարը պիր եէրտէ տիր քի պու սէպէպտէն այնի տէրէճէ հէմ ա-զալլիյէթլէրի էգմէք հէմ պիղզաթ Թիւրքիա ի-չիւն մուղիր օլաճազ վասըթալարա միւրէճա-աթ էթմիշ տիրլէր: Եանի պու էճնէպի ինթրի-գալարընտա խասըմ տէյու օ ազալլիյէթի գար-չըլարընա ալըպ պիւթիւն զազապլարընը օնլա-րըն իւզէրինէ տէօքմիւշ վէ զիյատէ միւտաիւլէ-լէյէ սէպէպ վէրմիշ տիրլէր: Պէօյլէճէ ձիւմ-հիւրիյէթին եազտըղը կիպի ազալլիյէթ էգիւ-միշ վէ Թիւրքիա տաիւի չօգ զիյան չէթմիշ տիր: Պիզ տէյէճէյիզ հաթթա օ տաիւի էգիւմիշ տիր:

Հարպը Ումուհիտէ Կէնճ Թիւրքլէր չօգ է-յի պիլիւր իտի քի՝ պիր գապթիյէ իլէ Գարատէ-նիզ գըլըսընտան թա չէօլլէրէ գատար գուղու կիպի կիտէն պիր էհալի, մէմլէքէթէ վէ օր-տույա պիր զիյան էտէմէզ իտի. լաքին ազալ-լիյէթլէր հուգուզը մէսէլէսինտէն գուրթուլ-մազ վէ էվրօփանըն օ եազտըղը փաշալըա փարչասընը հիչէ չըգարմազ իչիւն էրմէնի է-զիլտի վէ մէմլէքէթ պիր միլիօն էն չալըշլան,

եարայըլը վէ միւթէրազըր էհալիսինտէն մահրում օլսու:

Միւթարէքէ էսնասընտա մէմլէքէթ էճնէ-պիլէր թարաֆընտան իսթիլա օլունտուղընտա ազալլիյէթլէր իթթիհատըն գուլմուհտան վէ հարպըն տէհէթինտէն գուրթուլուպ, պազի գալան աիլէ վէ էօքսիւզլէրինի թօփլար իքէն՝ Թիւրք վաթանտաշարընա գարը եհնէ հիւսն ի մուամէլէտէ պուլունտուլար, լաքին մէսէրէթթ ալամէթլէրի, եալսու Թիւրքլէր արասընտա պուլունտան պազը ճանիլէրէ գարը օլան աուա-վէթ րուհը ումում Թիւրքլիւյէ պիր թէարըուզ տէյու թէլազըր օլունտու: Օ վազթ պիր թա-զըմ գալիմլէրին հարաքէթինի թազպիհ էտէն Թիւրքլէր մութլազա էրմէնիտէն զիյատէ ի-տիլէր: Էննիհայէ էճնէպիլէր իսթիլա էմէլլէ-րի, հասէտ, մէնաֆի, եէքտիկէրինէ րէգապէթ սաիգալարը իլէ պիր էյամ օղրաշըպ չէքիտի-լէր, Րումլարըն ահմազճա օլան իսթիլասը խի-թամա էրտի, եհնէ զազապ ազալլիյէթլէր իւ-զէրինէ տէօքիւլտիւ: Մէմլէքէթին չալըշլան վէ իչէ եարար էհալիսինտէն պիր միլիօն թարտ օլունտու: Թիւրքիա էհալիսի սանաաթքեար-լար վէ սէրմայէ վէ հասըլաթ ճիհէթիլլէ Ֆա-գիրլէշտի. վէ 50,000ի պիր գապթիյէ իլէ ի-տարէ օլունապիլէճէք էհալի գօմշուտա վէ հու-տուտուա օլան խասիմ պիր տէօվլէթէ թէսլիմ օլունտու քի իսթէտիյի կիպի սիւհաճլանտըրըպ թալիմ էթսին. Եունանիսթանա Թիւրքիա եա-րըմ միլիօն ասքէր վէրտի: Իշթէ պիղիմ կէօր-տիւլիւմիլ խաթա պու տըր: էվրօփալըլար ազալլիյէթ օյունու չըգարըյօր տէյու մէմլէ-քէթ էզիլմէմէլի, ազալլիյէթ էզիլմէմէլի իտի:

Լօղան մուհաճտէսինտէ պիր թազըմ քիմ-սէլէր թօփլանըպ ազալլիյէթլէր նամընա սը-գըլմատան ութանմատան պազը սէօզլէր եազ-մըլար, պունտա ազալլիյէթին նէ՞ գապահա-թը վար: Ազալլիյէթէ սօրմուշլա՞ր մը, օնլար-տան քիմսէ վա՞ր մը իմիշ. պունու հալա Թիւր-քիատա մէսէլէ էթմէք, օնու իչիւն գօմօսիյօն թային էթմէք, պիղճէ արթըզ համազաթըն տանըսկասը տըր. վէ օ պապտէ պիղ տաիւի ձիւմհիւրիյէթ իլէ պէրապէր էրմէնիլէրի վէ Մուսէվիլէրի թէպրիք էտէրիզ:

Թիւրքլէր արթըզ խարիճի ինթրիգալարըն զազապընը ազալլիյէթլէր իւզէրինէ տէօքմէք-տէն վազ կէշմէլի տիրլէր: Պու հէր իքի թա-րաֆա տա միւհլիք տիր: Արթըզ տաիրէ տաի-

րէ Գրիսթիյան մէմուր վար մը տէյու սուալ էթմէքտէն վէ պօյգօթ էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէլի տիրէր: Գանունըն վէրտիյի հուգուզըն թէէմինինէ մանի օլունմամալը տըր: Ազալիյէթլէր պու ճէղայա միւթահազ տէյիլ իտիլէր: Խոսուսա թիւրքիայը սէվէն թիւրքարթը տահա կէնիշ ֆիքը իլէ մուամէլէ էտիպ, խարիճէ մէյտան վէրմէմէլի տիր: Եօգ իսէ առալէթ թաթպիգ օլմազ իսէ, գանուն հէր քէսէ ճարի օլմազ իսէ, ազալիյէթ էղիլմէք տէյիլ հիշ գալմազսա եինէ մէմլէքէթ իֆլահ օլմազ:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՏԵՐԿՈՒԹԻ ԵԱՌՕՏ ՅԻՔՍ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔԵՄՓ Ա.

ՄԵՎԳԻ: Աթինանըն ճէնուպի գուրպինտէ վազը օլուպ պու իւշ սէնէ զարֆընտա եէրլիլէր թարաֆընտան եէնի ինչա օլունան պինալար վասիթասըլէ Քէմփ փայիթախթա պիրլէշմիշ տիր: Շարզընտա պիր թէփէ վէ իւզէրինտէ Այ Եօրկու քիլիսէսի, ճէնուպինտէ եինէ Պահրը Սէֆիտէ նազըր պիր թէփէ վէ էթէյինտէ իսէ պիր քիլիսէ պուլունուպ, դարպընտա իսէ Աթինա վէ Բիրիանըն քէյֆ մահալլէրի օլան եէնի վէ էսքի Ֆալիրօնլարը Աթինայա րապթ էտէն Եունանիսթանըն էն մէշհուր վէ էն կիւզէլ իքի թարաֆըր աղաճլար իլէ միւզէյյէն Լիֆօրօս թապիր օլունան օթօ ճատտէսի իլէ մահա-տուտ տըր:

Իգլիմի: Միւթէտիլ, ապ ու հափասը փէք նաֆի խոսուսա հափանըն գուրու օլմասը սէհէթէ փէք եարայըշը տըր. մալարիա փէք ազ տըր:

Քէմփիմ քարիխ ի քէէսիսի: Կիլիկիանըն թալիլիյէսինտէ 20-30 կիւնլէր տէնիզ իւզէրինտէ թարիֆի նազապիլ կիւճիւքլէր, աճըզ վէ սուսուզըրգտան էփէյի ճանլար տա թէլէֆ օլտուգտան սօնրա էնճամ Եունան հիւքիւմէթի նէճիպէսի աճըյարազ իշպու սէֆիլ պագիլէյէ գափուլարընը կէնիշ աչարազ իչէրիյէ գապուլ էյլէտի:

Բիրիյէ լիմանընա չըգան էհալինին պիր գըսմը չէհրին չէմալընտա Գօգինեա թապիր օլունան մահալտէ չատըրնիշին օլտուլար. պիր գըսմը տա Հայաստան ներկայացուցիչի Յա-

րութիւն էֆ. Գըլըճեանըն հիմմէթիյլէ շիմտիքի Քէմփիմիղտէ 10-13 խանէլէր պիր պինայա եէրլէշտիրիլտի:

Քէմփիմ իսմի: Իշպու 10-13 խանէլէրին իգամէթ էթտիյի պինատա ագտէմէ տօնուզ պէսլէնտիյինտէն մէկքիւր Քէմփի «Տօնուզ Տամը» թէսմիյէ էտէրլէր իտի, քի հէր իշիտէնէ խօշ կէլմէզ իտի: Ֆազաթ եէրլի էհալի Քէմփի փէք եազըն Լիֆօրօս ճատտէսի իւզէրինտէքի Ֆիքս նամ մահալ պուլունտուղընտան Քէմփիմիղտէ «Ֆիքս» թապիր էտէրլէր. լաքին հիւքիւմէթ իսէ վազթըլլէ Տըղուտ փաշանըն մահալը իգամէթի օլտուղընտան Տըր-ղուտ, Ամէրիգալըլար իսէ (Միշըն) Տէր Կութի թէսմիյէ էտէրլէր. իմտի Քէմփիմիղտէ իւշ իսմի վար տըր. Տօնուզ Տամը քի ինսան տամը օլմուշ տըր, Ֆիքս վէ Տէրկութի:

Աթինանըն ճիվար քէօյ վէ առալարընա տաղըլմը միլլէթտաշլարմըզ կէրէք իշիլլիք վէ կէրէք իսէ լիսան կիւճիւքլէրի եիւզիւնտէն եափաշ եափաշ միլլէթին քէօմէ իլէ պուլունտուզլարը մահալլէրէ կէլմէյէ պաշլատըլար: Պէօյլէճէ Քէմփիմիղտէն էհալիսի չօղալմազա պաշլատը:

Քէմփի պու հալտէ գալմատը. 1922 Սեպ-9 տա, Թիւրքլէր Իգմիրի իշղալ էթտիյինտէ աթէշտէն վէ գըլըճտան գաշա պիլէն էհալի Եունանիսթանա իլթիճա էյլէտիլէր: Իշպու միւլթէճիլէր, Բիրիա վէ Աթինանըն պաղչէ, մէյտան վէ սօգազլարընը տօլտուրտուլար: Իշպու մէյտանլարտա, հանկարլարտա սէֆալէթ վէ գօրգու եիւզիւնտէն պիր չօգ գուրպանլար վէրտիքտէն սօնրա հիւքիւմէթ եափաշ եափաշ եէրլէշտիրմէյէ պաշլատը: Պունլարտան պիր թագըմը Գօգինեա, պիր թագըմը տա Լիփազմա տէնիլէն Բիրէնին դարպի սահիլինտէ պիր գըր թէփէ իւզէրինէ եէրլէշտիլէր: Լիփազմա չէօփիւք տէմէք իսէ տէ օլ գըր թէփէ իւզէրինտէ Հայ Աւետ. քիլիսէ վէ 200 չօճուզլար թալիմ օլունան պիր մէքթէպ վէ պիր տէ խասթախանէ ինչա էտիլմիշ տիր. Պր. Յ. Աճէմեան Լիփազմատա իշլէյօր: Էհալինին պիր գըսմը տալի Աթինանըն շարզընտա փէք եազըն պիր թէփէ էթէյինտէ Բանկրատ վէ Սօնկրու թապիր օլունան Քէմփիլէրի թէշքիլ էյլէտիլէր. պիր գըսմը տալի Քէմփիմիղտէ կէլէրէք չատըլար իչինտէ եաշամազա պաշլատըլար:

Բիրիանըն Բուճ Փրօ. քիլիսէսինէ իլթիճա

հաճիր օլան Փաղիւն Միս Մէքեալիմ, Միս Միւղ, Միս Կօրտըն, Միս Փինեօ վէ Միս Կրին, կէրէք քիլիսէտէ օլանլարա վէ կէրէքսէ խա-րիճտէ մէյտան վէ հանկարլարտա պուլունհան-լարա մատտի վէ մանափի չօզ եարտըմլարտա պուլունտըլար. կէճէ կիւնտիւզ աղիմ Փէտա-քեարլըզլարտա պուլունտըլար. աճիլլէրի տա-խի 55 կիւն քիլիսէտէ պուլունտուպ անլէրի Ալ-լահըն Քէլամընտան թէսէլլի էթմէյէ չալըչ-տըզ: Էնճամ Նոյ. իպթիտալարընտա Միս Կը-րինին պիր թագըմ աիւլէլէրէ պիրէր միգտար իսթիգրազ իլէ Տէրկութիյէ կիտիպ էվլէր եա-փըպ եէրլէճմէլէրինի թափսիյէսի իւզէրինէ պիր դաչ աիւլէ իլէ պիրէր թախթա գուլիպէ եափմաղա պաշլատըզ: Նոյ. 13տէ իշպու եէնի գօնաղըմը խիթամ պուլունպ իշէրի կիրիպ Ար-րահամ կիպի եէնի պիր մահալէ կէլտիլիմիլ ի-չիւն, վէ Նոյ միսիլլու թուֆանտան խէլաս օլ-տուրուճուզ սէպէպտէն Ալլահա չիւքը էյլէ-տիւք: Եաթազ օտաաը, մըթպախ վէ միւսաֆիր օտաաը հէփիսի պու պիրիճիք քիւչիւք օտա օ-լուպ 9 քիւչի իշիւն իտի:

Քիլիսէ վէ մէքէպլէրին քարիլի թէշփի-լի: 1922 Նոյ. 19 միւսատըֆ իւք Կիրակի սա-պահլայըն 20 գատար Հայ Աւետ. վէ Քէլամա սուսամըչ տիկէր ճանլարը թօփլայըպ պու քիւչիւք օտամըզտա էվլէլա Ալլահա համտ է-տիպ իւք իպատէթիմիլէ պաշլատըզ վէ պու-լունտուզուճուզ մահալէ տախի Բապպ պիլգէ պուրայա գատար եարտըմ էթտի տէյէրէք «Է-պէնէգէր» թէսմիյէ էյլէտիւք:

Հաֆթա արասը պիւլա Փարգ տէրտլի միւ-լէթտաշլարըմըզը զիյարէթ իլէ անլէրի թէսէլ-լի էթմէյէ չալըչտըզ: Զիյարէթ էթտիլիմ էվ-լէրտէ գըզ վէ գատընլարը թէշվիլէ պիլգիմ է-վէ կէթիւրտիք, վէ Տիկ. Քէրիքեան անլէրէ մէնտիլ վէ Այնթապ էլ իշի էօյրէտէրէք մէտար Ը թէսայիւլէրինէ եարտըմ էյլէտի: Պու կիւն Քէմփիմիլգտէ փէք չօզ էվլէր պու էլ իշի եիւ-զիւնտէն կէչինիօրլար: Պու իշ Քէմփիմիլգտէ փէք իլէրի կիթմիլ տիւ:

Հաֆթա արասընտա պիր կիւն Պատ Աճէմ-եան կէլիպ Ամէրիգան Միշընըն գարարը իլէ սիլ պու Քէմփին բուհանի իշլէրինէ պաղաճազ սընըզ պէն տախի Բիրէ-Գօգինեա վէ պուրանըն իշլէրինէ նէզարէթ էտէճէյիմ տէտի, պէօյլէճէ Ալլահըն ինայէթինէ թէվէքիւլ էտէրէք վէ էլ

էլէ վէրէրէք պու սէֆիլ էհալի արասընտա չա-լըչմայա պաշլատըզ: Արթըզ պիլգիմ օտա տար կէլտիլինտէն վէ գօնչուճուզ Մանուկ աղա Սէ-մէրճեանըն խանէսի տահա կէնիշ օլտուզուն-տան պիր դաչ Կիրակի տախի օրատա իպատէթ էյլէտիւք: Իպատէթլէրին պիրինտէ պիր գատը-նըն չու սէօզլէրի տիգգաթա չայան տըր, «Համտ օլտուն, եինէ Ալլահըն Քէլամը պիլգէ եէթիլտի»: Պիւթիւն մուհարէպէ դարֆընտա Ալլահըն Քէլամընա հասրէթ չէքիպ տէ Փուրսաթլարը օլմայան նէ չօզլար վար իտի: Միս Կօրտօն մէքթէպ ըիյասէթինի տէրիւհտէ էտէրէք իշէ պաշլատը իսէտէ անտէն էվլէլ Միս Կրին պինա օլմատըզընտան Օր. Ատէլ Քէշիւ-եան իլէ աչըզ հալա մէքթէպի պաշլամըչ իտի: Անտէն սօնրա պիր թախթա պարաղա եափըպ օրատա մէքթէպ պաշլատը 1922 Դեկ. տէ: Սօն-րա Միս Կօրտօն մէքթէպ իշինի իլէրի կէօթիւր-տիւ, պիր խօճա, Պ. Հրանտ Գլըճեանը վէ պիր իքի վարժուհի տախի իլավէ էյլէլիպ 200 գա-տար չայիւրտլէր նիզամի օլարազ մէքթէպէ կէ-լիւլէր իտի:

ԿԱՐԱՊԵՏ ՔԵՐԻՔԵԱՆ

«ՊԵՅՅԻԻՔ ՊԻՐ ԿԻԻՆ»

Հոկ. 4 Կիրակիսի Պօթօն Կիլիկեան քիլի-սէսի վէ Կիլիկիալըլար իշիւն պի հազգին պէօ-յիւք պիր կիւն օլտու, զիրա Կիլիկիա էհալիսի-նէ սէվկիւլիւ օլան Վեր. Կ. Մ. Փափազեան, լա-թիֆ սէտասը վէ միւֆիտ քէլամլարը իլէ էքսէ-րի Այնթապլը վէ Մարաշլըլարտան իպարէթ օ-լան իգտիհամա վազ էտիպ մազինին միւպարէք կիւնլէրինի տէրխաթը էթտիւրտի: Գալպլէրի-միլ ալայ իլէ Պէյթ Ուլլահա գօշուպ Բապպա թէրէննիւմ վէ թէմճիտ էտէն պէօյիւք ճէմա-աթլարը կէօրմէյէ թէշնէ իտի: Օ կիւնիւ Շօ-մըթ քիլիսէսինտէ պէօյիւք պիր իգտիհամ հա-զըր պուլունտուպ Վեր. Փափազեանըն «Պէօյիւք Պիր Կիւն» (Յեսու 10.14) էսաս Ը քէլամը իւզէ-րինէ սէօյլէյէրէք Բապպըն Իսրայէլէ նուսրէթ պախշ էյլէտիլի կիւնիւ զիւք էթտի: Միւշարի-լէյհ հազըրուհա հէր Փէրտին էօմըլինտէ Բապպը վէ անըն իսէլաս էտիճի գուլվէթինի կէօրիւպ, կէօնէնտիլի «Պէօյիւք Կիւնլէր» օլ-մալը փէյլամընը պրազտը: Գուսայըմըզ Պրն. Նեւտոն Յարութիւնեանըն նէզարէթի ալթըն-

տա զայն թիւ թէրէննիւմէր էտէրէք խըզմէթէ պիր գաթ տահա րէվնագ պախշ էյլէտի:

Պու սէվկիւլիւ միւսաֆիրիմիդի տահա զիյատէ կէօրիւկ կէօնէնմէք իչիւն Հոկ. 7 Զորեքշարթի կիճէսի քիւիսէ սալօնունտա Վեր. Մ. Փափագեան վէ Միսիս Փափագեան շէրէֆինէ ճէմամթ թարաֆընտան նէֆիս թաամլար հազըրլանը պիր զիյաֆէթ վէրիւտի: Զիյաֆէթտէ փիւնօ, քէման վէ Պրն. Նեւտունըն գլաղուղուղու իլէ կիւզէլ թէրէննիւմէր էտիւտի: Պատէհու Վեր. Փափագեան ալաղա գալըզ պըլմէթլի քէլամլարը իլէ սալթ պիր չօպան կիպի տէյիլ իլլա պիր տօսթ վէ փէտէր մագամընտա սէօյլէտի: Զիրա պիղիմ իսթիյաճըմըզ վէ պու տիյարտա թէվաթիւն էտէն միլլէթտաշարըմըզն պէօյիւք եարա վէ գաաֆընը փէք էյի պիլիօր իտի: Անլէր քէնտիին գալպինէ տէ փէք աղըր պասմըշ օլտուղընտան անլէրի աճը վէ փէտէրանէ պիր հիսսիյաթ իլէ կէօլլէրիմիդ էօնիւնէ թէրսիմ էյլէտի: Բահնիւմանըն սիթունլարընըն միւսաատէսի օլմատըղընտան անըն սէօլլէրինին պէլլի նօգթալատընըր զիքըր էտէրէք կէշմէյէ մէճպուր իլ:

Իվկիլա.— Ամէրիգատա միւթէմէքըին էրմէնիլէրին հալ ու քէյֆիյէթլէր իգթիզասընտան, պիղէ փէք պըլմէթլի օլան վէ թիւրքէրին գուլմու թէատտիսի թահթընտա պիլէ գաւի սազլատըղըմըզ Անա Լիսանըմըզը զայպ էթմէքլիք պէտպախթըղընա մահքիւմ օլտուղըմըզ քէտէր իլէ զիքըր էթտի վէ իշպու էմքեանսըղըզլար արասընտա միւմքին օլան հէր չարէյի գուլլանարագ անը պըլմէթլի թուրմագըղըմըզ թալսիյէ էյլէտի:

Սանիէն: Փամիւկա գուտսիյէթինտէն պահա էտիպ միլլէթիմիդին գատիմտէն պէրրու աիլէ շէրէֆ վէ գուտսիյէթինէ նէ գատար հալիս օլտուղլարընը զիքըր իլէ պու տիյարտա իսէ անըն գատիմ գուտսիյէթ վէ ուլլիյէթինի հըֆզ էթմէքլիյիմիդէ գարշը իւզէրիմիդէ հիւճմ էտէն կէօնա կէօն իղվալարա կէօյիւ կէրէպիւմէք իչիւն կէնճ օլլան վէ գըղլարըմըզա էվլէնիպ էրմէնի աիլէլէրի թէշքիւ էթմէլէրի պապընտա թէշվիպաթ վէրտի:

Սալիսէն:— Պու մէմլէքէթտէ միլլէթիմիդին րուհանի հալաթը մուսաթարատա օլտուղընը իսպար իլէ քիլիսէյէ օլան մուհապպէթ վէ միւսապէմէթիմիդի, քէզա Կիրակի

կիւնիւնէ օլան հիւրմէթիմիդի հըֆզ վէ թէճտիտ էյլէմէքլիյէ միւհթաճ օլտուղըմըզ թէէքիտ էյլէտի:

Սօն ելքտէ, Ամէրիգատա եաշար իքէն մուճիպ վէ նիշանկեահըմըզը եիւքսէյէ գօմագ, սալթ փարա գազանմագ չապասը իլէ տէյիլ, իլլա պու տիյարըն էհալիսինին էն ալա իւնսիւրլէրինի սիյրէթիմիդէ գամմ էթմէք վէ պիղ պիղի պու մէմլէքէթին թէրֆի էտիճի քիւրրէի հալա վէ մուհիթինէ ուլտուրարագ պիղտէ օլան իմքեանիյէթլէր իլէ, պու տիյարա խըտմէթ էթմէքլիյիմիդի, Փաիտէլի օլմագ իչիւն, պէօյիւք իշ կէօրէնլէր իլէ թէմասա կէլէրէք, պէօյիւք օլմագըղըզ վէ պէօյիւք իշլէր կէօրմէքլիյի թալսիյէ էտիպ, «Ալլահ գատիւր տիւր, ուլղունսուզ հալ ու քէյֆիյէթլէրիմիդի հիսապ իլէ անլէրի թէվաթիյէ էտիպ էնճամ քէնտիսի զալիպ օլաճագ տըր» փէյզամլարը իլէ խաթմը քէլամ էյլէտի:

Գալիէն իւմիտ էտէրիդ քի միւմաիլէյհին պու զիյարէթի քիլիսէմիդ վէ Կիլիկիա ճէմաաթը իչիւն մուճիպ ի պէրէքէթ օլաճագ տըր:

(Տիկին) ՍԱՆԳՈՒՆՏ. Ա. ՊԱՂՏԻԿԵԱՆ

Պոսթն

Միւթէնէվկի

ԱԳԱԼԻՑԵԹԼԵՐԻՆ ՀՈՒԳՈՒԳԸ

(Ճիւմիւրիյէթ Ղազէթաընտան)

Լօղան մուհէտէսինին 37տէն 45նճի մատտէսինէ գատար թիւրքիատա եաշայան աղալիյէթլէրին հիմայէսինէ մախսուս տըր վէ ագալիյէթլէրէ աիտ աճքեամըն թիւրքիա Գանունը էսասիսինէ իտիսալը լաղըմ կէլտիյինի իֆատէտէն իպարէթ տիւր: Եանի ճիւմիսինին զայտի ագալիյէթլէրին էքսէրիյէթլէր թարաֆընտան էդիւմէլէրինէ մանի օլմագ իչիւն տըր:

Հալ պու քի թիւրքիա իչիւն պու նէվ ահքեամա լիւղիւմ եօզ իտի: Պիղիմ էն էսքի վէ էն աղ տէմօզրաթիք օլան իմիէրաթօրուզ Գանունը էսասիմիդտէ ագալիյէթլէրէ աիտ հուգուղըն հէման քեաֆֆէսի թէէմին էտիլմիշ իտի: Թանղըմաթ տէվրինտէ զայրի թիւրքլէրէ վէ զայրի միւսլիմլէրէ գարշը կէօսթէրիլէն աանա շէքլինի ալմըշ միւսաատէքեարըզ իլէ

չին էն ֆախտէլի եօլ օլտուղունտան պու գա-
րարլարը թէպրիք էյլէրիզ վէ պու կիպի հատի-
սէլէրին թէքարընը թէմէննի էյլէրիզ:

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐ

ԱԶԷԶՏԵՆ

Ազէզ՝ Սիւրիա իլէ Թիւրքիանըն հուտու-
տընա եագըն օլուպ Գիլիստէն պիր միլ գատար
ուզագ օլան պիր Արապ քէօյիւ խոի: Ֆրանսըզ-
լարըն պուրայը իշղալ էթտիլինտէն պէրու
պուրատա 800 գատար Արապ էվի պուլունուր:
Մէյվարըն օլտուղճա կիւզէլ, իգլիմի վէ սու
վէ հավասը էյի տիր: Ատէմլէրի զայէթ սօֆու,
օլուպ տօգթօրա ինանմաղլար: Ոսաթալարը ի-
չին Շէյխէ կիտէրլէր, նուսիա եագտըրըրլար:
Բագընըն իսմինտէն պիլէ խօշանմաղլար, բա-
զը իչէն պիր քիմսէ նէ գատար տա փարա վէր-
սէ կէօնիւլէրիլէ անա էվլէրինի քիրայա վէր-
մէզլէր: Սապըզ պէօյիւք մուհաճէրէթտէ պու-
րասը մուհաճիր սէվգիլէթ մէրքէզի օլտու ի-
տի: Պու եագըլարտա պինլէրճէ էրմէնիլէր աճ-
լըգտան վէ սօվուգտան էօլտիլէր: Ֆրանսըզ-
լարըն Թիւրքիատան չէքիլտիքլէրի վագըթ
պագըլարը, եանի Գիլիստէ մալի օլանլար,
Սիւրիայա կիտիպ աճ էօլէճէյիմիգէ պուրատա
գալըրըզ, Թիւրքլէր պիզէ պիր շէյ էթմէզ,
տէյէրէք Գիլիստէ գալմըշ իտիլէր: Օլ վագըթ
աճիլլէրի տէ պէլքի պունլարա պուրատա բու-
հանի խուսուստա պիր Ֆայիտէմ օլուր տէյէ-
րէք օրատա գալմաղա թէշվիգ օլունտուժ. վէ
օլտուղճա տա մուվաֆֆագ օլույօր խոիմ:
Սօնկրա Թիւրք գարնտաշլար՝ գարնտաշլըզ էս-
վապընը սօյունուպ գուլմլարա պաշլատըլար:
Կէճէ թէհտիտլէր իլէ էվլէրէ կիրէրէք պագը-
լարընտան փարա իսթէմէյէ հաթթա պագըլա-
րընը էօլտիլըմէյէ պիլէ թէշէպպիւս էթտիլէր:
Հէր քէս թէհլիքէյի անլայարագ գաշըպ Ազէզէ
տիւշտիւք: Ազէզլիլէրին սապըզա ալըղը 5
ղրուշա տէյմէյէն ալըրլարը 5-6 մէճիտ ալըզ
իլէ էլէ կէշմէտի: Եինէ տէ մէմնուն իզ քի գըշ-
տա սօվուգտան 160 ֆամիլեա եէրլէշտիլէր:
Շիմտի քէօյ չէհր չէքլինի ալտը: Պուրատա 200
ֆամիլեա գատար էրմէնի վար, պունլարտան
6-7 ֆամիլեասը ֆրօթէսթանթ, 4-5 ֆամիլեա-
սը Գաթօլիք 20 ֆամիլեա գատար Բուժ օլուպ,
միւթէպագիսի Լուսաւորչական տըր: Պուրա-

տա նէ պիր բուհանի իշճի նէ պիր քիլիսէ վար,
անճագ իւշ սէնէ էվլէլ պիր մէքթէպ պաշլա-
տըզ, 25-30 թալէպէմիզ օլտու: Եագընտա պիր
Լուսաւորչական ժամը վէ պիր մէքթէպ օլմա-
սընը Հալէպ Առաջնորդը արգու էթտի: Պունուն
իչին տէ էվլէլճէ Գիլիսի պիր իսլամ 25 Սիւ-
րիա լիրասը իանէ վէրտի: Սաիր պագըլար տա-
խի վագֆ էտիյօրլար. քիլիսէ պինասը եափ-
մագ վէք գօլայ տըր, ասըլ սիւալ պու էհալիլէ
քիժ գլաղուզ օլաճագ տըր: Պիր թարաֆտան
Կուսակցականլար, «Պիզիմ էսքիմիշ օլան Ալ-
լահ իլէ Օնուն թապիլէրի իլէ իշիմիզ եօզ տըր,
ժամընըղըն տա, միւմինինիլինտէ, բուհան-
լարընըղընտա խայրընը կէօրին», տէյու գիհր-
լէյօրլար: Տիկէր թարաֆտան քիլիսայը իտա-
րէ էտէն բուհանլարըն պիր գըմը իչկի վէ
քէյֆ թալիպի օլարագ ճէմիլէթէ թէօքէզ օլու-
յօրլար: Պուրայա պսակ վէ սայիր բուհանի
խըզմէթ իչին կէլէն բուհանլարտան իքի տա-
նէսի իչկի իչէրէք վէ եանլը թէհսիլէր իլէ
էհալինին Ֆիքրինի տինտէն վէ բուհանիլէթ-
տէն իքրահ էթտիլմիլլէր: Գեաշքի Ալլահընը
վէ քիլիսէսինի սէվէնլէր պունլար իչին տիւ-
չինէ վէ էյի պիր նէթիճէյէ կէլէ իտիլէր:

Պուրատա պիզիմ հաթթատա իւշ տէֆա
այըր բուհանի վէ նասիհաթ վէ Ազիզ Գիթապ
մէշգիմիզ օլուր. տուա խըզմէթլէրինտէ 20-25
քիմսէ վէ վագ խըզմէթլէրինտէ 80-100 գա-
տար քիմսէլէր հագըր օլուր:

Էրմէնիլէրէ հիւքիւմէթ ալըր պիր մահալլէ
թախսիս էթտի, հէր քէս պիրէր ալըր թօի-
րագտան էվլէր եափտըլար: Աճընըրըզ քի պու
իքի սէնէ տիր պուրասը ատէթա պիր մալարիա
մահալը օլտու: Պունուն իչին պագըր տօսթլա-
րա միւրէճաաթ օլունտու, պիր ազ ասիլիլին
վէ սըլֆաթօ հապլէրի մէճճանէն վէրտիլէր:
Պագըլարա մէճճանէն Գիթապ ը Մուգատտէս
վէ էսվապճա եարտըմ էտէնլէր տախի օլտու:
Պագըն էվտէ 5-6 քիմսէ պիրլիքտէ եաթըյօր վէ
նիչէլէր տախի էօլտիլէր: Ոսաթալըզ, իշտիլ-
լիք, փարասըղըզ վէ քէլամսըղըզ հէր քէսին
իւմիտինի քէստիրմիշ խոի:

Պու հալլարա աճըյարագ հիւքիւմէթէ կի-
տիպ էվիմիլտէ աիզու էտէն քիմսէլէր իլէ բու-
հանի խըզմէթ եափալըմ տէյու բուխսաթ իս-
թէտիք: Մէվինիլիք քի Գայմագամըմըզ Իլհա-
էտէն 100 գատար միւլթէճիլէրէ Իզմիրին Ամէ-
րիզըն Պօրտ Միշընլարընտա, պիզիմ կիպի մու-

մի Պէյ* մուհապպէթլէ բաղի օլտու վէ խըզմէթլէրէ պաշլատըգ: Պիր սէնէ սօնրա պիզ Հալէպէ կէլտիք, պիր դաշ հաֆթատա պիր պուրալարը զիյարէթ էտէրէք անլալորըմ քի շիմտի խասթալըգ գալմամըշ, Ֆազաթ սօֆու Արապլարըն խօշանմատըզը իչկի խասթալըզը կիրմիշ: Հիւքիւմէթ գօրգուսուստան քէօյլիւլէր պիր շէյ տէմէյօր. լաքին գալլէրինի աշտըրտըզընտա էրմէնիլէրի բազըճը վէ հէր պիր քէօթիւլիւլէրն մէրքէզի տէյու թանըյօրլար: Եազըճ իսմիմիգէ: Պուրատա պազըլարըն Արապ թօփրազընտա արազիլէրի օլտուլունտան, պազըլարը սէնաաթլարը սայէսինտէն օլտուգճա րահաթ տըրլար. լաքին նիշէլէրի իսէ սօն տէրէճէ փէրիշան տըրլար: Քեա՛շքի հէր Ալլահընը վէ միլլէթինի սէվէն տօսթլար պուռլարա մատտի վէ մանէվի եարտըմ էյլէսէլէր: Էյէր միլլէթիմիզ եաշամանըն եօլունու էօյրէնիւր իսէ պու Արապլար իլէ եաշայա պիլիւրիզ: իյասթալարընա տուա էթտիւրիլէր, վէ սուալլար սօրարլար: Իմտի տէյէճէյիմ շու տըր քի պաշղալարըն քէօթիւ թարաֆընը կէօրմէքտէն իսէ պիզիմ քէօթիւ թարաֆըմըզը կէօրմէքիլիմիզ պիզի իսլահ էտէր:

Ա. ԹՕՓՃԵԱՆ

*Ազգ Գաիւմագամը իլիամի Պէյ Բահնիւմա միւլէլիփլէրիմնէ տախի մարուֆ պիր գաթ տըր. քէնտիսի դայէթ նամուալու, միւսքագիմ վէ հէր նէվ թէասուպտան արի պիր էֆէնտի տիր:

ՍՍՅՏԱՍԱՆ

Հալը հազըրտա Սայտա շէհրի իչինտէ 400 ֆէրտ գատար էրմէնի մուհաճիլլէրի վար տըր: Պուռլարըն պիր Վարդապետ վէ պիր տէ խօճալը մէքթէպ վէ քիլիսասը վար իսէտէ, Վարդապետ սանքի իւճրէթսիզ օլարագ իչլէմէքտէ տիր, վէ խօճանըն մաաշը տախի Հայ Բարեգործական Ընկ. թարաֆընտան թէէտիյէ օլունըր: Մուհաճիլլէրիյտէն նըսֆը սէնաաթլար վէ նըսֆը րէնճպէր տիրլէր: Սէնաաթլարըն արասընտա հէման հէր սէնաաթ— սաաթճը, գուլումճը, գունտուրաճը, թէրզի, էքմէքճի, տէմիրճի, թէնէքէճի, մաքինիսթ, պազգալ, չէրչի, պըշագճը, գասսապ, չօֆէօր, չալըճը, պէրպէր վէ եափուճը— վար տըրլար:

Շէհրտէն խարիճտէ իքի թէփէճիքլէրտէ Բիլիֆին «Պըրտոյ Նէսթ» վէ «Հիլթօփ» թապիր օլունան եէթիմխանէլէրի վար տըր: Պուռլարտան պիրինճիսի նըսֆէն Տանիմարքատան իշճի գատընլար Միսիօնէր շիրքէթի թարաֆընտան գալըրըտըզընտան խմինէ «Տանիմարքա Եուրտու» տախի իլավէ օլունմըշ տըր: Միւտիրէսի Միս Եազըպսէն նամ պիր Տանիմարգալը տըր: Չօճուգլարը հէման պիր սիննինտէն, թաօն տէօրթէ գատար օլուպ, ումուլէն Րիլիֆ պէպէքլէրինին մէրքէզի օլտուլը իչիւն «Գուշ Եուվասը» իսմի վէրիլմիշ տիր: Ճէմի ի էյթամ 350 գատար տըր:

«Հիլթօփ» պու ալլարտա ճիւպէյլտէն նազը օլունան 450 գատար էրքէք եէթիմլէրլէ՝ հէման 1000է եազըն գըզլար վէ օղլանլար մէրքէզի օլմուշ տըր:

Հէմ շէհրտէ, հէմ տախի պու իքի եէթիմխանէլէրտէ Բապալը վէ իչինի սէվէնլէր օլուպ, սահիպ ի իմզա թարաֆընտան պու մահալլարտա րուհանի խըտմէթլէր կէօրիւլմէքտէ տիր:

Յ. Ա. Զ.

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՉԱԼԱՐԸ

Փարիզտէ պիր Ֆագիր (Հինտլի տէրվիշ) 400 գատար ալիմլէրին հուզուրընտա աճայըպ թէճրիւպէլէր եափըյօր: Իսմի Գր. Թոր. Գալթահրա պէյ իմիշ քի թիւրք զազէթալարը Գրիգոր Թօրօսեան օլտուլունու սէօյլէյօրլար: Տօզթօրլար պիր տազիգէ նապընը սայըյօրլար 140 վուրույօր, պիր ազտան 40ա էնտիրիյօր: Վիւճիւտիւնէ պըշագլար սօգուպ արգատան չըգարըյօր իմիշ վէ իսթէրսէ գան չըգըյօր իսթէմէգսէ չըգմայօր իմիշ: Քէնտիսի եարըմ սաաթ տէֆն էթմիշլէր. եինէ սազ գալմըշ. էվվէլճէ տախի էօլիւ տէյու տէֆն օլունմուշ իմիշ, եինէ օրթայա չըգմըշ: Իւզէրինտէ 82 քիլօ աղըրըղընտա թաշ գըրմըշլար: Պու թէճրիպէլէրի իթալիա վէ Ինկիլիթէրա փատիշահլարը հուզուրընտա տախի եափմըշ տըր:

Նիւ Ճէրզինին Գօնկրէ ազասը Մր. Աքքէրմէն 45 սէնէ այնի շէմսիյէյի թաշմըշ վէ 665 պին միլ եօլ կէօթիւլմիւշ:

Ալաման մէշհուր զէնկին վէ Ֆապրիգաթօր Հիւլի Շթէննէս վէֆաթ էթմիշ օլուպ օղլու իշի իլէրի կէօթիւլէրմէտի վէ նէ հիւքիւմէթտէն նէ տէ պանգալարտան փարա պուլամայըպ, օթօ—

մօպիլ Փապրիգասընըն հիսսէլէրինտէն 2 միլի-
օն Մարդ գըյմէթինտէ հիսսէլէրի Փապրիգա-
նըն ամէլէսինէ թաղսիմ էթմիշ տիր:

Տէնիզ ինսան թաամընըն էն պէօյիւք մէն-
պալ տըր, հալ պու քի պալըզար սէնէ պէ սէ-
նէ ավլանարագ էքսիլիօր իմիշ: Շիմալ տէ-
նիզինտէ 1906 տան 1913է գատար ինկիլիզէր
պիր նէվ պալըգտան կիւնտէ 2000 լիպրա չըգա-
րըրլար իմիշ: Հարպ ք ումումիտէ պալըգ
թուլթմագ իշի կիւն օլտուղունտան թաթիլ օլ-
մուշ վէ 1919տա 3500 լիպրա հասըլաթ օլմուշ:
1921տէ 2173է տիւշմիւշ, 1923տէ 150 լիպրայա
տիւշմիւշ: Իսլանտատա տախի 1906տան 1913է
գատար 5000 լիպրա իմիշ: 1919տա 7600 լիպ-
րայա չըգմըշ: չիւնքի մուհարէպէտէ պալըգ-
լար րահաթ պրաղըմըշլար: 1923 տէ 4800 է
տիւշմիւշ:

Փրօֆ. Ուիլհէմ Այթէլ տիւնեանըն էսքի-
լիյինի 120 պիրն միլիօն սէնէ հիսապ էտիօր:
Պուսու տիւնեանըն էն էսքի թապաղալարըն-
տան հիսապ էտէրէք պուլուլօր:

Քրիսթիան թարիխինին 458ինտէ պէշ
Պուստապի րահիպլէր Չինմաչինին չարգ թա-
րաֆընտա 3250 միլ էօթէտէ պիր նիհայէթսիզ
պէօյիւք ատա օլտուղունու քէշֆ էթմիւշէր ի-
միշ վէ հաթթա րիվայէթէ կէօրէ Հուի Շէն իս-
մինտէ պիր րահիպ տէ օրա կիթմիշ տէյու
եաղըլ իմիշ: Մէքսիքօտա տախի պէօյլէ
Հայիէքսչա իսմինտէ պիրինին կէլիպ պիր տին
թալիմ էթտիլինէ տաիր րիվայէթ վար իմիշ:
Չինլիէր իտտիա էտիօրլար քի Սփանեալլար
իւք տէֆա ձէնուպի Ամէրիգայա կէլտիլէրին-
տէ օրտաքի միմարլըգ ուսուլը իւլ Չինտէքինին
արասընտաքի միւշապէհէթի կէօրիւպ թէաճ-
ճիւպ էթտիլէր: Պուստան մատա չօգ եէրլէրտէ
ֆիլ շէքլինտէ իլահ րէսմի վէ Պուստանըն սա-
նէմլէրի պուլունմուշ տըր:

Պիր վալիտէ չօճուղունուն էլինէ չու եօլ-
տա պիր թէգքէրէ վէրիպ տօգթօրա եօլլամըշ:
«Միւսթէրէմ տօգթօր, պու չօճուգ պիր շիլին
եութտը: գարնընտան չըգարըպ վիզիթանըգա
սայընըգ»:

Տօգթօրըն պիրի պէլլէմէ օտաաընա չըգըպ
քիմ էն չօգ պէլլէյօր իսէ օ իշէրի կէլսին տէր:
Պիրի ալաղա գալըպ «Պէն իմ տօգթօր, էլ-
պիսէնիզին փարասը իշիւն Ծ ալտան պէրու
պէլլէյօրըմ» տէմիշ տիր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Լօգարնօ Մէնլիսի: Շիմտի սիյասի ալէմ-
տէ էն մուհիմ մէսէլէ Լօգարնօտա Ալամանլար
իլէ ինկիլիզ, Ֆրանսըզ, Իթալիա վէ Պէլճի-
գա մուրախիսալարը արասընտա ճէրեան էտէն
մէսէլէ տիր: Պու մէճլիսին էն պէօյիւք կիւն-
լիւլի Ալամանիանըն ձէմիյէթ ի Ագվամա գա-
պուլը վէ պիր տէօվլէթ ախէրինի թէճապուգ
էտէր իսէ տիկէրլէրի օնա հիւնմ էթմէք մու-
գապէլէսինտէ Ալամանիանըն մէվգիի տիր: Ա-
լամանիա իթիրազ էտիպ տէյօր քի սիւհաճ ա-
լընմըշ վէ Վէրսալլ ահտնամէսի իլէ հէր թա-
րաֆը պաղլանմըշ պիր տէօվլէթ անճագ պի-
թարաֆ տուրա պիլիւր վէ քէնտիսի պիթա-
րաֆ տուրմալը տըր: Շէօյլէքի Բուսիայա
գարչը օլաճագ հարաքէթտէ Ալամանիա գա-
րըճայաճագ վէ թօփրաղընտան պիր ասքէր
կէշմէյէճէք: Լօգարնօ մէճլիսինտէ չու Փարգ
վար տըր քի ճիւմլէ տէօվլէթ մուրախիսալարը
հիւն ի նիյէթ իլէ ճիտտէն չալըշլօրլար: Ա-
լաման տախիլիյէ միւսթէշարը էրօփլան իլէ
Պէրլինէ կիթտի քի Գապինէ իլէ կէօրիւշիւպ
ալէլիուսուս Միլլի ֆըրգանըն լէյինի ալսըն վէ
Բայլսթակ մէճլիսինտէ էքսէրիյէթի թէճմին
էյլէսին: Ալամանիա հարպ մէսուլիյէթի պէն-
տինին գալտըրըմասընա իսարա էթմէյօր կէօ-
րիւնիլօր: Միւթթէֆիլքէր իսէ Ալամանիանըն
պիթարաֆըլընա վէ իշլալ օլունմուշ գըթա-
լարըն թախիլիյէսինէ րազի օլաճագլար վէ Ալա-
մանիա ձէմիյէթ ի Ագվամա կիրէպիլէճէք կէօ-
րիւնիլօր: Ինկիլիզէր տախի Գօլօնըլը պօ-
չալտաճագլարընա սէօզ վէրիյօրլար: Ինկիլիզ-
լէր տահա զիյատէ օլարապ Աֆրիգատաքի
միւսթէմլէքէլէրտէ քէնտիլէրի իլէ պէրապէր
Ալամանլարըն տախի Մէնտէյթ ալմալարընա
րազի օլուլօրլար, եանի Գամէրուն վէ Թօկօ-
լանտ նամ Աֆրիգանըն զարպընտաքի միւսթէմ-
լէքէլէր հարպտան էվվէլ օլտուղու կիպի Ալա-
մանիայա վէրիլէճէք անճագ Ինկիլիզլէրին տա-
խի հիսսէսի օլաճագ: Պուսա Ալամանլար րազի
օլմայօր, չիւնքի պիր գըսմը Ֆրանսայա վէրիլ-
միշ վէ պապիսի քէնտի քէնտինի իտարէ էտէ-
մէզ տէյօրլար: Ալամանիայա օրասը վէրիլմէսէ
պիլէ ձէմիյէթ ի Ագվամա կիրտիքտէն սօնրա
քէնտինէ օլ պիր տէօվլէթլէր կիպի պիր մահա-
լին մանտասը վէրիլէճէք: Պուսուն ճիւմլէսի
գաչ սէնէտէն պէրու ինկիլիզլէրին Ֆրանսըզ-

լարա դարձը թաադիպ էթտիյի սիյասէթին նէ-
թիճէլէրի տիրէր: Ինկիլթէրա, Ալաման վէ
Ֆրանսըզ հոտոտլարը մէսէլէսինտէ տողրու-
տան ալադատար օլուպ օնու դարարլաշտըմը
տըր: Շարգի հոտոտլար եանի Լէհիսթան Չէխ-
սլափօդիա հոտոտլարընա դարըշմադ իսթէ-
մէյօր: օնու Ալամանլար իլէ ալընճա դարար-
լաշտըմալարընա պէլէյօր: Ախէր մուհիմ մէ-
սէլէ Տանցիկ լիմանը Լէհլէրէ վէրիլիպ, Ալա-
ման թօփրաղընտան օրայա տողրու Լէհիսթա-
նա պիր եօլ վէրիլմէք իտի: պունա Տանցիկ
Գօրրիտօր մէսէլէսի տէնիլի: Շարգի Փրու-
սիա իլէ Ալամանիա արասընտա պիր ինճէ Լէ-
հիսթան եօլու կիրմիշ տիր: Ալամանլար պու
մէսէլէյի տէրհալ օրթայա աթմայըպ ձէմիլէ-
թէ ազա օլտուգտան սօնրա հէր Ֆրուսաթտա
օնու եալաշ եալաշ հալլ էտէճէք տիր: Շուրա-
սը աշըզ տըր քի Լէհիսթանա պու եօլտա տէնիլ
եօլու վէրիլմէսի դայր ի թապիի վէ տէվամ է-
տէմէյէճէք պիր հալ տըր: Հէր հալտէ Լօդար-
նօ մէճլիսինտէն պէօյիլք իմիտլէր պէլէլէնի-
յօր:

Ինկիլիզ Գապինէսի ամէլէ իթթիհատլարը-
նը վէ իշսիլլէրի թահրիք էթմէքտէ օլան Գօմ-
միւնիսթլէրի հապս էթմէք լազըմ օլուպ օլմա-
տըղը իշիւն միւղաքէրէտէ տիր: Պունտան էվ-
վէլ 50 քիմսէլէրին տէրտէսթի իշիւն էմը վէ-
րիլմիշ իսէ տէ, Ինկիլթէրա գանունը պունա
միւսաիտ օլուպ օլմատըղընա տաիր միւսաիտէլէ
վար տըր: Պէլէի հիւքիւմէթ՝ մէճլիսէ պիր
գանուն թաստըզ էթտիրէճէք տիր: Լօյտ ձօրճ
Ինկիլթէրա Գապինէսին քրիթիգա էտիպ տէ-
յօր քի պիր սէնէտէ պու գատար եանլըշլար եա-
փան պիր հիւքիւմէթ օլմամըշ տըր: Ինկիլթէր-
ա իխրաճաթը իլէ եաշար, հալ պու քի սէնէ
պէ սէնէ իխրաճաթը էքսիլիյօր: Իգթիսատի
եիւք աղըր տըր: Եէնի գըրհլը սըփարըշ էտի-
լիյօր: հալ պու քի Ինկիլթէրայը թէհտիտ է-
տէն եօզ: Հիւքիւմէթ Ֆրանսանըն պօրճընտան
200 միլիօն թարհ էյլէտի: Ֆրանսա պիղտէն
տահա մուվաֆֆադ տըր վէ էհալիսի տահա ազ
վէրկի վէրիլլէր:»—Պաղէսթին Ինկիլիզ Գօմի-
սէրի Լօրտ Փլոմըր էմիր Ապտուլլահ իլէ քէն-
տի Սատրաղամը արասընտաքի իսթիլաֆը
հալլ իշիւն էրօփլան իլէ Ամմանա կիթմիշ տիր:
Պու միւնասիպէթլէ գիքը էյլէմիշ տիր քի Ա-
րապլար Տիւրգի մէսէլէսինէ հիշ պիր վէճհլէ
միւտաիսէլէ էթմէմէլի տիրէր: Արապլար իսէ

Տիւրգիլէրէ իշթիրաքը Էհսս կէօսթէրմէք իւզ-
րէ նիւմայիշլէր իճրա էթմէք թէշէպպիւսիւն-
տէ տիրլէր:— Ուէսթմինսթըր զաղէթասընըն
եազտըղընա կէօրէ Իրազ հիւքիւմէթի Ինկիլ-
թէրրատան պիր գօլ օրտու ապէր թալէպ էթ-
միշ տիր: Ինկիլթէրա Գապինէսինտէ պազը
իթթիֆադըղըզ օլտուղու անլաշըլլօր: Մու-
սուլ մէսէլէսի հազընտա Մր: Պօլտուին պէ-
յանաթտա պուլունաճադ տըր: Ինկիլիզ միւս-
թէմէլէք նազըրընըն Իրազ հիւմայէսինի 25 սէ-
նէ տահա տէվամ էտէճէլինէ տաիր Ժինէվտէքի
պէյանաթը չօզլար թարաֆընտան մուսիսէլէ
օլունմադտա տըր:

Ալամանիանըն Տէօյշ Զայթունկ զաղէթասը
եազըյօր քի Ալամանիա տիւնեա սիյասէթինտէ
մուհիմ պիր րօլ օյնայաճադ հալտէ տէյիլ:
Րուսիա տաիլի իլէ մէշղուլ: Ամէրիգա Փարզ-
սըզ: Ճափօն իսէ ալըլմըշ տըր: Ինկիլթէրա
իշիւն շարգտա պազը փլանլարընը իճրայա գօ-
յաճադ վազթ տըր: Եալընըզ պիր սիյահ նօզ-
թա վար օ տա Ֆրանսանըն պէրրի գուվվէթի-
նին Փաիզ օլմասը տըր: Պէօյլէճէ 125 սէնէ էվ-
վէլէի վազիյէթ թէքրար էյլէմիշ տիր վէ եա-
զընտա Ինկիլթէրա իլէ Ֆրանսա արասընտա
գաթի պիր չարփըշմա օլաճադ տըր:

Ֆրանսա մալիյէ նազըրը Մ. Գայյօ փէք
կիւճ կիւնլէր կէշիւրմէքտէ տիր: Ալթը ալ էվվէլ
վազիլֆէյէ պաշլար իքէն 3 փլան օրթայա աթ-
մըշ իտի: 1. Պիւտճէյի միւվազէնէ էթտիրմէք,
2. ձիւմէ պօրճլարը պիրլէշտիրմէք, 3. Ին-
կիլթէրա վէ Ամէրիգայա օլան պօրճ մէսէլէ-
սինի հալլ էթմէք վէ պէօյլէճէ Ֆրանսըն գըլ-
մէթինի հիւքսէլթմէք: Շիմտի իսէ Ապրիլտէ
Ֆրանք պիր տօլար 19·25 իքէն 22 օլտու: Ապ-
րիլտէ Պանք տը Ֆրանսըն հիւքիւմէթէ վէրտի-
յի 22 միլիօն իքէն շիմտի 40 միլիօն վէրմիշ
տիր: Ապրիլտէ Պանգնօթ փարա 42,500 միլիօն
իքէն շիմտի 47,000 միլիօնը կէշմիշ տիր: Ամէ-
րիգայա պօրճ մէսէլէսինի տաիլի հալլ էթմէ-
տէն տէօնմիւշ տիր: Պու վազաալար Գայյօյը
մէյուս էթմէյօր, անճադ օ՝ հալա չալըշըյօր
վէ գապինէ իլէ մալիյէ գօմօսիյօնընտա հիսապ
վէրմէքտէ տիր:— Նիստէ Րատիգալ Սօսիա-
լիսթլէրին մէճլիսի օլույօր քի Գայյօ օրայա
կիտիպ հիսապ վէրէճէք վէ չօզլար գապինէնին
տիւլէճէլինի թալմին էտիյօրլար: Ֆրանսա
մալիյէսինի էն չօզ ալթ իւսթ էտէն Մարօզ վէ
Սիւրիա հարպլարը տըր: Այնի գէմանտա Ֆը-

րանսըզ խարիճիյէ նազըրը Մ. Պրիան Լազոր-նոտա Մաքիօրա կէօլիւ գըյըսընտա Ալաման պաշ վէթիլի Լուտէր իլէ կէօրիւմէքտէ տիր: Պու իբի սիյասիյուն գարար էթմիշլէր քի տա-իմի սուլհ իչիւն պիր չարէ պուլսունլար վէ չօգ իւմիտվար տըրլար: Անճազ Ծրանսանըն իտտի-ա էյլէտիյի Ձէխօսլավօքիա վէ Լէհիսթանըն թէէմինաթը մէսէլէսինի հալա հալլ էտէմէտի-լէր: Տօգթ. Պէնէս տախի օրայա կիտիպ Ձէմ-պըրլէյն վէ Պրիան իլէ կէօրիւշիւյօր: Այնի դէ-մանտա Ալաման մուրախիսաը Ծրանսա թիճա-րէթ նազըրընա պիր թիճարէթ մուհէտէսի չարթլարը թադտիմ էթմիշ տիր:— Մարօգ մէ-սէլէսի իչիւն թալմզ հազըյօր քի Մարօգ հար-պը դաթի պիր տէրէճէյէ կէլմիշ տիր: Վէր-տէօն Փաթիհի ձէն. փէթէնին վէ Սփանիա տիդ-թաթօրընըն օրտա օլմասը վէ Ապտիւլ Բէրիմին հըրս ու չան վէ մուգավէմէթի ճիւմլէ Իսլամ-լարըն խալալընը թահրիք էթտի իտի: Հարպըն պու սիւրէթլէ տէօնմէսի ասքէրի վէ սիյասի չօգ վազաալար թէվլիտ էտէճէք տիր: Ապտիւլ Բէրիմ իսէ Աճաիրտէն 9 միլ ճէնուպտա 150 պին ասքէր ճէմ էտիպ Սփանիալըլար իւզէրինէ հիւճմ էթմէյէ հազըրլանըյօր: Իհթիմալէն Ծրանսըզլարըն Բէֆանտաքի սօլ ճէնահընա տախի հիւճիւմ էտէճէք տիր:— Տիւրքիլէրին րէիսի հարպը սօնունա դատար տէվամ էթմէյէ գարար վէրմիշ տիր: Ճէպլէ Տիւրքիտէ հէր կիւն միւսատէմէ օլույօր: Ծրանսըզ ասքէրի սուսուզլըգտան զահմէթ չէքիյօր:— Փարիզտէ Գօմմիւնիսթլէր ումումի պիր Կրէվ մէյտանա կէթիւմէք իչիւն չալըշտըլար իսէ տէ փօլիս տաիրէսինին ալըզլըզը սայէսինտէ մէն էտիւ-միշ տիր: Պու իշի թահրիք էտէն 50 Գօմմիւ-նիսթլէր տէրտէսթ օլունուպ 50 տահա արան-մագտա տըր: Սէն Տընիպէլէտիյէ րէիսի էն գըրմըզը Գօմմիւնիսթ օլուպ պու հարաքէթտէ տէրհալ ճիւմլէ իլլէրին թաթիլինի էմր էթ-միշ վէ տաիրէլէրի գափամըշ, հալ պու քի գաշմագտա օլան Գօմմիւնիսթլէրի տախի իչէ-րիյէ ալմըշ տըր:

Իթալիաաա Ֆաշիսթլէրին պէօյիւք մէճլի-սի գարար վէրմիշ տիր քի պունտան պէօյլէ Այան մէճլիսի տախի ինթիսապ իլէ օլաճազ տըր: Վէ շէհրլէրի շէհր էմինի իլէ իտարէ էթ-մէք ուսուլը տախի լաղվ օլունաճազ վէ Ֆա-շիսթ մէմուր Եօլլանըլաճազ տըր: Ֆաշիսթլէ-րին սալըսը 1925տէ 900,000 քիշի արթմըշ տըր:

Իթալիաաա Սօսիալիսթ մէպուս Մաթէօթի-նին գաթիլլէրինին թահգիղաթը պիթմիշ տիր: 5 քիշի մահքէմէյէ վէրիլիյօր, 35ի մէն ի մու-հաքէմէ էտիլիյօր: Պու թէպէտտիւլաթ Իթա-լիաաա սիւքիւթ պիր ինգիլապըն վուգու պուլ-տուղունա տէլալէթ էտիյօրլար:

Ամէրիգալը սէրմայէտարլար իլէ Աճէմ հիւքիւմէթի արասընտա Թէհրանտան Աճէմ քէօրֆէզինէ դատար պիր շմէնտիֆէր Եափմագ իչիւն գօնուշուլմագտա տըր: Պու խաթթ մէր-քէզի Ասիա իչիւն չօգ մուհիմ տիր:— Փանա-մա շէհրինտէ գարըշքըլըզ վուգու պուլմուշ օ-լուպ Ամէրիգա օրայա ասքէր Եօլլամըշ վէ թէս-քին էյլէմիշ տիր:

Րուսանիա Ինկիլթէրայա օլան 26 միլիօն լիրա պօրճընը 40 սէնէտէ 3½ Փաիզ իլէ թէէ-տիյէ էթմէք իւզրէ անլալըշա կէլմիշ տիր:

Թիւրքիա.— Մուսթաֆա Բէմալ փաշա Պրուսայա կիթմիշ վէ պէօյիւք զիյնէթլէր իլէ գապուլ օլունմուշ տըր: Մուստանիայա 250 դա-տար տավէթճիլէր կիտիպ Սթանպօլա տավէթ էթմիշլէր իսէ տէ րէիս փաշա ճէվապէն «Պանա Սթանպօլա կէլիպ միւհթէրէմ էհալիսի իլէ կիւզէլ վազթ կէշիւմէք էն թաթլը արգու տըր: Լաքին պիր թազըմ մանիլէր վար քի Եազընտա օ մէսէլէլէր հալլ օլունաճազ վէ օ պէօյիւք պայրամը պիրիքտէ Եափարըզ» տէմիշ տիր: Գալէճիքտէ պէօյիւք Եանկըն զուհուր էտիպ շէհրին պէօյիւք գըսմը քիւլ օլմուշ տըր:— Ա-լամանլար Թիւրքիաաա կիտէն խալըլարա միւր. արշընընա 10 լիրա կէօմիւք գօյմուշ-լար:— Արգուհալը Րէմզի իսմինտէ պիրի շափգա գօնմամագ իչիւն արգուհալ վէրտիլի ի-չիւն իսթիգլալ մահքէմէսինէ սէվք օլունմուշ տըր:— Մէրսինտէքի Պօտոսաքիինին Փապրի-գասը հիւքիւմէթ թարաֆընտան գապթ օլուն-մուշ տըր, հալ պու քի Սիւրիա պանգասընտա 200,000 լիրայա րէհին իմիշ: Պանգա տավա էթմիշ իսէ տէ հիւքիւմէթ գազանմըշ տըր:— Ատանաաա շալվար տօգուլանլար իսթիտա է-տիպ նէ իլէ կէշինէճէքլէրինի սուալ էյլէմիշ-լէր, զիրա հէր քէս փանթալօն կիյմէլի իմիշ: Իմամլարա տախի շափգա կիյմէք էմր օլուն-մուշ. շափգա մէսէլէսի իչիւն ատիլիյէ վէքեա-լէթի պիր գանուն նէշը էտիյօր:—Քրիսթիյան-լար Փէս կիյմէյէ սէրպէսթ տիրլէր: Սթանպօլ-տա պազը Թիւրքլէր հալա Փէս գօյմագտա ի-միլլէր, պունլար Խալզ Փըրգասընա ախտ օլ-

մայրապ մուխալիֆներ իմիչէր: Ճիւճհիւրիյէթ հիւքիւմէթ զազէթասը պուշլարը չէտիտ լիսան իլէ թազպիւհ էտիյոր:— Չիւմիւլէկէզէքի Մար- զար օղլու Պօղոս 331տէ Տէրսիմտէ սազլանմը Վէ Տէրսիմ իսեանընտա Բուսլար իլէ մուխա- պէրէ էթմիշ. սօն վազթտա տա խարփութա կէլմիշ օլուպ օրտուռնուն հարաքէթիւնի ճասու- լամազ նիյէթիւնտէ օլտուղու իչիւն էլ Ազիզտէ սարմըլ տըր:— Իսթիզլալ մահքէմէսի րէիսի- նին պէյանընա կէօրէ Սթանպօլտա պիւր ճա- սուսլար թէշքիլաթը քէշֆ օլունմուշ Վէ եա- գընտա մէյտանա չըգարըլաճազ իմիշ:— Սօվի- յէթ տօնանմասը իլք տէֆա օլարազ Սթանպօլ- տան կէշմիշ տիր:— Մուսուլ մէսէլէսի իչիւն Թայմզ տէյօր քի հէր իքի թարաֆ տաիսի սէօզ- լէրինի կէրի ալտըլար. հալ պու քի Սթաթու Գուօ պազի սազլանմալը իտի: էյէր Մուսուլ- տան չէքիլէճէք օլուր իսէք պիզիմ Իրազ թի- ճարէթիմիզ խալէլտար օլտուղու կիպի Աճէ- միսթանըն ճէնուպընտաքի կազ եաղը մատէն- լէրիմիզտէն իսթիֆատէ էտէմէյիզ քի տօնան- մամըզ իչիւն լաղըմ տըր»:— Եֆլէր զազէթասը- նըն եազտըղընա կէօրէ Թիւրքլէր Ֆրանսատան Թիւրքիա տօնանմասընը թանղըմ էթմէք իւզ- րէ միւթէխասըն զապիթլէր եօլլամալարընը թալէպ էթմիչէր: Ֆրանսազլար Ինկիլիզլէրի կիւճէնտիւրմէմէք իչիւն պուշը րէտտ էթմիշ- լէր:— Պազը զազէթալարըն եազտըղընա կէօրէ չիմտիյէ գատար 17,000 Բիւրտ գուրչունա տի- զիւմիշ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ժինէվտէ Տօզթ. Նանսէնին րիսսէթի ալ- թընտա՝ Պէյն էլ միլէլ ումուրըն միւշապիւր մէճլիսի քիւշատ էտիլտի: Տօզթ. Նանսէն իլէ 3 միւթէխասսըլար եանի Պ. Տիւիիւի, Բարլ Վէ Սօլիօ հաղըր իտիլէր քի րափօր հաղըրլամը իտիլէր: Բափօր էվիլէճէ եաղըրտըղը կիպի չիմտիլիք Բըրիւր, Չանգիպասար Վէ Գարասու պաթազլըզլարըն գուրուտուպ 33 պին տէս- եաթին արազի էլտէ էտիպ 11,000 Եունանիս- թանտան, 4,000 Սթանպօլտան մուհաճիւր նազլ էթմէք Վէ պուշուն իչիւն ճէման 9 միլիօն Ֆը- րանզ պիւր իսթիզլարազ ազտ էյլէմէք տիր: Մէ- սէլէ միւպահէսէյէ գօնուլուպ իլք տէֆա Հայ Գաղթական. Գօմիթէսի թարաֆընտան Լ. Փա- շալեան, րափօրըն փէք միւնասիպ օլտուղունու պէյան Վէ Նանսէնէ թէշէքիւր էյլէտի: Պ. Սի-

նապեան Բարեգործական թարաֆընտան սէօյ- լէյիպ էյէր փլան ճէմիլէթ ի Ազվամ հիմայէ- սինտէ օլուր իսէ Հայլարըն մէգըիւր մէպլաղըն պիւր օնունճուսընը Վէրէճէյիւնի վատ էյլէտի: Պ. Խատիսեան Փաշալեանը թաստըզ էտիպ պու փլան մէսէլէյի թէմէլինտէն հալլ էթմէյէճէյի- նի Վէ Հայաստանըն հուտուտլարընը կէնիշ- լէնմէսի լաղըմ կէլտիլինի իտիա էյլէտի: Լօրտ Մայրըզ Ֆընտ թարաֆընտան Հարրիս սէօյլէյիպ պու փարա իչիւն խայրիսահ չիւքէթ- լէրէ կիւվէնմէք տօղրու օլմատըղընը, լաքին տէօվլէթլէրին մուրախիսալարը գապուլ էտէր իսէ քէնտիլէրին տէ Ինկիլթէրրատա օնա գուվ- Վէթ Վէրէճէքլէրինի սէօյլէտի: Տօզթ. Նանսէն ճէվապէն, «Իշ թէմիւն օլունմուշ տըր, սիզին մանէվի եարտըմընըզ լաղըմ տըր,» տէտի: Նիւր Իսթ Բիլիֆ թարաֆընտան, Պէրրի, քէնտիլէ- րին պիւր չօզ էօքսիւզլէրէ պազմալա մէճպուր օլուպ պու իչէ եարտըմ էտէմէյէճէքլէրինի, եինէ տէ օ խուսուստա տիւշիւնէճէքլէրինի սէօյլէտի: Պապաշանեան ՀՕԿ թարաֆընտան սէօյլէյիպ պիւթիւն փլանը թահսին էթտիլինի պէյանիլ խայրիսահ չիւքէթլէրին օնա կիւճիւք Վէրմէսինէ թէաճճիւպ պէյան էյլէտի, Վէ «Պու եօլ իլէ իլք միւսթէֆիտ օլաճազլար եինէ էօք- սիւզլէր տիր,» տէտի: Սվիչէրալըլար թարա- ֆընտան Բրաֆթ Պօնար՝ «Պիզ իսթէրիզ լաքին զատիր տէյիլ իզ, զիրա պազի դալան էօքսիւզ Վէ մուհաճիւրլէրի տիւշիւնիւնիւզ» տէտիքտէն սօնրա՝ «Տօզթ. Նանսէնին պօրճը տըր քի ճէ- միլէթ ի Ազվամտա պու մէսէլէյի պիւր խայր- խահլըզ տէյու տէյիլ իլլա ատալէթին պիւր մաթլուպը Վէ օ նահապըլըզ էտիլմիշ գալմա գարշը պիւր ուֆազ թազմինաթ տէյու թազտիմ էթսին» տէտի: Հայաստանըն տօսթլարը թա- րաֆընտան Տօզթօր (Միս) Բլարը, «Միւմքին տէյիլ՝ մի քի պու իսթիզլարազտան պիւր գըսմ տա Սիւրիատա Հայլարը եէրլէշտիւրմէք իչիւն թախսիս օլունսուն» տէտի: Պունա ճէվապէն Տօզթ. Նանսէն՝ «Պու խուսուստա այրըճա Ֆրանսըզ հիւքիւմէթի իլէ գօնուճալը իզ: Բարլ զաթէն Սիւրիայա կիթտի Վէ պիւր փլան հաղըրլամը տըր» տէտի: Բարլ տաիս Սիւրի- ատա էրմէնիլէրին փամուզ գրասթը իչիւն պիւր րափօր հաղըրլատըղընը պէյան էթտի: Տօզթ. Նանսէն էնճամ սէօզ ալըպ «Պիզ Հայլարըն Հա- յաստանա կիթմէսինի արզու էտիյօրըզ. պուն- տան սօնրա սըրա Սարտարապատա կէլէճէք քի

օրատա 43,000 տէսեաթին արագի գուրուտու-
լուպ 200 պին Հայ եղբայրներ պիլիբ: Էվրօփա վէ
Ամէրիկա պու իշէ եարտըմ էթմէլի տիրէր:
պէօյլէճէ օ միլլէթէ գարը պօրճարընը իֆա
էթմիշ օլուրլար: Հայաստան էյի էլլէրտէ տիր:
Օնլարա եարտըմ էթմէլի իզ: Հայլար ազըլը
վէ չալըղան տըրլար: Էվրօփա վազիֆէսինի
իֆա էթմէզ իսէ ալընտա էպէտէն պիր ալըպ
գալաճագ տըր» տէմիշ տիր:— Հոկ. 13տէ Նիւ
Եօրգտա Մ. Մ. Գարակէօղեանըն ըրյասէթի
թաճթընտա միլլէթատիտի էրմ. Փըրզալարըն
մուրախսալարընըն պիր իճթիմաը վուզու
պուլուպ Եոնանիսթանտաըի էրմէնիլէրին էր-
մէնիսթանա նազը իշիւն Նիւ Եօրգտան \$20000
ճէմ էթմէք իզըրէ պազը թէրթիպլէր իթթի-
խազ էյլէմիշլէր տիր:— Նիւ Հէյվընտա 12
եաշընտա ժիրայր Զարթեան ըէսմ չըզմազ
վէ սանէմլէր եափմագտա խըլզի պիր իսթի-
տատ կէօսթէրտիյինտէն Եէյլ Գօլէճի անըն
մէճճանէն թալիմինի տէրիւհտէ էյլէմիշ տիր:
Ժիրայր կիւնէշ թուլթուլմասընը գուրընըն գա-
լէմ իլէ պիր քեաղըտա չըզմը: Պու ըէսմի Նիւ
Հէյվըն զազէթասը թապ էտիպ անը մէտո էթ-
տիքտէն սօնրա տէյօր քի, «էյէր Ժիրայր պու
մէմլէքէթտէ պու թալանթընը իքմալ էտէճէք
Փուրսաթա մալիք օլմազ իսէ, օ զէման պու
տիյարտա պէօյիւք Փուրսաթլար վար տէյու
օլան իֆթիխարըմըզ ասլըզ օլմուշ օլուր»:

Թարապուլուտան պիր գատըն եազըյօր:—
«Նասըլ քի չէօլլէրտէ սուսուզ տօլաշան պիր ա-
տէմէ պիր գատէհ սու, պու Բահնիւմա տալի
չու զարիպ էլլէրտէ պէն պիշարէ գարը իշիւն
այնի օլտու, վէ տահա նիշէ պէնիմ կիպիլէրէ:
Վէ խասթալարըն եաթաղարը պաշընտա կի-
տիպ անը օգուլյօրըմ, վէ պիր չօզ ճանլար պու
եօլտա թէսէլլի օլուլյօրըզ:»

Օսաննա ճէրէտեան՝ պիրատէրի Յակոբ
ճէրէտեանը (Ուրֆալը) վէ հէմշիրէսի Եղիսա-
րէթ վէ անըն զէվճի Գրիգոր Պօղոսեանը (Սէ-
վէրէքլի) արայօր: Քէնտինին էտրէսի չու տըր:

American Hospital, Mina, Tripoli, Syria.

ԲԱՀՆԻԻՄԱ ԻՀՏԱ ԷՏԵՆԼԷՐ

Մր. Ճօն Պօյաճեան (Ճէրզի Սիթի) \$300.00
Կիլիկիա Ինճ. էրմ. Քիլիսէ (Պօսթօն) 29.30
Միւ Տէյվիս (Պէյրութ) 60.00
Տօգ. Տ. Եազըճեան (Թրէնթօն Ն. Ճ.) 10.00
Աթիտէքիլէր՝ Իքիշէր Բահնիւմա.— 3.

Գանձապետեան (Պօսթօն), Աբր. Քիւննիւքեան
(Տիթթօյթ):— Աթիտէքիլէր՝ պիրէր Բահնիւ-
մա.— Թորոս Թօփճեան (Պօսթօն), Տիկ. Տ.
Թապիպեան (Նիւ Եօրգ), Ճօն Յարուլիւնեան
(Միտլպօրօ), Տիկ. Մարիամ Կիլէզեան (Պօս-
թօն), Տիկ. Ա. Քէշիշեան (Նիւ Եօրգ), Լուի-
ֆի Կալճապեան (Տօրէնթըր), Ա. Թօսուճեան
(Լօնտրա), Յ. Արմէնապեան (Նիւ Եօրգ), Ս.
Մարտիրոսեան (Փասատինա):

Նոր ստացուած գրքեր, Հայաստան թուր-
քերէն.—

Կոմս Մօնթ էԳրիսթօ, վեց Հատոր գին \$5.00

Շահ Իսմայիլ իլէ Կիլիկալար Հանըմ .50

Դիմել Մասիս Գրատուն,

137½ East 27th St., New York, N. Y.

Էրմէնիճէ, Թիւրքճէ եա Ինկիլիզճէ լիսան-
տան հէր Հանկի պիր քիթապա իհթիյաճ հիսս
էթտիյինիզտէ աթիտէքի էտրէսի միւրաճաաթ
էյլէյինիզ:—

The Armenian Educational Foundation
331 Fourth Ave., New York, N. Y.

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ.—

Քիթ. Մուգատտէսին Մագսէտի

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Բուհանի Միւթալէալար

Թէշէֆֆի վէ Թէսէլլի վեր. Ն. ՍԱՐԵԱՆ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Ագալիյէթլէր

ՏՕԳ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Տէրկուքի

Կ. ՔԵՐԻԲԵԱՆ

Պէօյիւք Պիր Կիւն ՏԻԿ. Ս. ՊԱՂՏԻԿԵԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԷՎԼԻ.—

Ագալիյէթլէրին Հուգուզը

Բուսիտա թէպէտտիւպ

ՄԷԲԹՈՒՊԼԱՐ.—

Ագէգտէն

Յ. ԹՕՓՃԵԱՆ

Մայտատան

Յ. Ա. Զ.

Մալիւմաք Փաքչալարը

ՄԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ.—